Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Fényeslitke Község Önkormányzata

2013

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 3
Bevezetés 3
A település bemutatása 3
Értékeink, küldetésünk 3
Célok 4
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 6
1. Jogszabályi háttér bemutatása 6
2. Stratégiai környezet bemutatása 7
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 10
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 25
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 38
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 42
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 44
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 47
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 51
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 53
1. A HEP IT részletei 53
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése 53
. 54
A beavatkozások megvalósítói 55
Jövőképünk 56
Az intézkedési területek részletes kifejtése 57
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 70
3. Megvalósítás 77
A megvalósítás előkészítése 77
A megvalósítás folyamata 77
Monitoring és visszacsatolás 79
Nyilvánosság 79
Érvényesülés, módosítás 80
4. Elfogadás módja és dátuma ..... **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Fényeslitke Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Településünk a Tiszakönyökben, a Rétköz legészakibb részén, a Nyírség szélén fekszik. Nyíregyházától mintegy 54 km távolságra található, közlekedés szempontjából jól megközelíthető. A 4-es főúton Kisvárdától északi irányban mintegy 4 km-re, valamint a Budapest-Záhony vasútvonal mentén érjük el a 2478 fős települést. A csiszolt kőkorszakban már lakott terület, melynek temetőjét az 1960-as évek elején tárták fel. Nevét először egy 1252-ben keletkezett oklevélben említik. Nevének előtagjában a „fövényes" szót őrzi. A második tag valószínűleg személynévi eredetű. A középkorban a kisvárdai uradalom részeként a környék jelentős települése volt. **Fényeslitke** nevét a Zichy-okmánytár 1334-ben kelt oklevele említette először **Litke** néven, később pedig a leleszi, és az országos levéltár 1459-es és 1500-as keltezésű oklevelében fordult elő **Lythke** formában. A Zichy-féle okmánytárban két, ma már nem létező községnek a nyoma is megtalálható Litke határában; a IV. László korában egy Tölgyes (Terra Chulgus és Poss. Thulgus), és 1354 és 1402 közt egy **Zug** nevű falu is.
1334-ben Fényes-Litke birtokosa a Várday család volt, a 19. század első felében pedig a herceg Eszterházy, báró Horváth, Erős, Irinyi, Palaticz, Ormos, Morvay, Orosz, Szögény és Petrovay családok, a 20. század elején pedig Erős György, Petrovay János és Beretvás Endréné bikrtoka volt. Az Erős és a Petrovay családnak itt csinos kastélya is volt itt. Az Erős család úrilakát Erős Lajos és György 1847-ben. Mögötte szépen gondozott park terült el. Petrovay János házát Orosz Imre építtette a 18. század vége felé.
1910-ben 2237 lakosából 2220 magyar volt. Ebből 951 római katolikus, 131 görög katolikus, 1044 református volt.
A 20. század elején Szabolcs vármegye Kisvárdai járásához tartozott.
Éves rendezvények, az egyházak programjai várják e műemlékekben, köztéri alkotásokban, parkokban gazdag, szép településre a közeli és távoli látogatókat. Kulturális programjai: falunap, a község szülötteinek találkozója, búcsú kirakodóvásárral, Fényes-hét, mely kulturális bemutatók, színházi előadások, szellemi vetélkedők, kiállítások sorát vonultatja fel.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossággal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Fényeslitke Község Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség

megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Fényeslitke Község Önkormányzata és szervei tudatában vannak annak, hogy munkáltatóként, intézményfenntartóként, közvetlen szolgáltatóként, pályázóként és a közpolitikák alakítójaként is kötelesek megtartani valamennyi jogviszonyukban és eljárásukban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben (Ebktv.) meghatározott egyenlő bánásmód követelményét.

A község más szervekkel – társszervek, civil szervezetek, egyházak, önszerveződések, társulások, egyesületek és alapítványok - együttműködve törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén.
Az esélyegyenlőségi politika követése során a szervezeten belüli együttműködés jellemzi, az önkormányzat vezetésétől a képviselőtestületen és bizottságokon keresztül egészen a végrehajtás szintjéig. Ösztönzi a hátrányos helyzetű csoportokat és egyéneket, hogy vegyenek részt a közösség életében.
Esélyegyenlőségi politikáját minél szélesebb körben megismerteti a helyi munkáltatókkal, munkavállalókkal, a helyi polgárokkal és a partner szervezetekkel.
Az Önkormányzat kétévente felülvizsgálja az esélyegyenlőségi programját, terveit.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Fényeslitke Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tantel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

- Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
- További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
- Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.),

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

2012-ben a Képviselő-testület elfogadta Az Önkormányzat által pénzben és természetben nyújtott, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról szóló 14/2012. (XI. 14.) Rendeletét. A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy településünkön olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk. 2012-ben a Képviselőtestület elfogadta **Az egyes gyermekvédelmi ellátások helyi szabályairól szóló 10/2012. (VIII. 17.) számú önkormányzati rendeletét** E rendelet célja, hogy a törvény által megállapított, a gyermekek védelmét szolgáló ellátási formák alkalmazásához - a helyi sajátosságok figyelembe vételével – a feltételrendszert és eljárásokat szabályozza.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi. A helyi szabályozást a fentieken kívül az alábbi rendeletek tartalmazzák:
- Fényeslitke Község Önkormányzat Képviselő-testületének **a gyermekétkeztetés intézményi térítési díjainak megállapításáról szóló 4/2012. (III.28.) rendelete,**

- **,** Fényeslitke Község Önkormányzat Képviselő-testületének az önkormányzat 2013. évi költségvetéséről szóló 3/2013. (III. 07.) rendelete,
- Fényeslitke Község Önkormányzat Képviselő-testületének Az Önkormányzat vagyonáról és a vagyonnal való gazdálkodás szabályairól szóló 13/2012. (X.12.) önkormányzati rendelete.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Fényes Liget Falumegújító Program célja, hogy megfogalmazza Fényeslitke község hosszú távú jövőképét és ahhoz igazítsa középtávú fejlesztési céljait.
A település hosszú távú jövőképe a nyitottság és dinamizmus: az értékőrzés és a megújulás, valamint a városias falu kialakítása. Szolgáltatások színvonalában város, érzelmi-erkölcsi illetve közösségi kapcsolatok terén falu.

Középtávú stratégiai céljai:

- Fenntartható településfejlesztés a funkciók harmóniájában,
- A település, mint az élhető, értékőrző és innovatív környezet,
- Példaértékű gondoskodás és egyenlő esélyek biztosítása.

Az ágazati stratégiákat átszövő, a mozgáskorlátozottak, idősek és kisgyerekesek érdekeit figyelembevevő kiemelt horizontális szempont az akadálymentesség.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	lakónépesség
2007 (fő)	2.453 fő
2008 (fő)	2.506 fő
Lakónépesség számának változása (%)	102,16 %
2009 (fő)	2.482 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,04 %
2010 (fő)	2.503 fő
Lakónépesség számának változása (%)	100,84 %
2011 (fő)	2.482 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,16 %
2012 (fő)	2.488 fő

Lakónépesség számának változása (%)	100,24 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. A táblázatból kiderül, hogy alapvetően nem változott a lakónépesség száma, bár folyamatos – kis arányú – csökkenést mutat. Ez a tendencia a 2012. évben megtorpant, és növekedés következett be.

2. számú táblázat - Állandó népesség

állandó népesség száma	**2.488 fő**
nő	1.317 fő
	52,93%
férfi	1.171 fő
	47,06 %
0-2 évesek	62 fő
	2,49 %
0-14 éves nők	176 fő
	7,07 %
0-14 éves férfiak	201 fő
	8,07 %
15-17 éves nők	45 fő
	1,80%
15-17 éves férfiak	60 fő
	2,41 %
18-54 éves nők	576 fő
	23,15 %
18-59 éves férfiak	712 fő
	28,61 %
60-64 éves nők	87 fő
	3,49 %
60-64 éves férfiak	50 fő
	2,009 %
65 év feletti nők	251 fő
	10,08 %
65 év feletti férfiak	109 fő
	4,38 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát a településen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük, vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e. A táblázatból kiderül, hogy az állandó népesség 52,93%-a nő, 47,06%-a pedig férfi. A 60 éven felüliek pedig az állandó népesség 19,97 %-át teszik ki.

A település lakosságszáma az 1980-as évek óta folyamatosan csökken, annak ellenére, hogy napjainkban XXI. századi óvoda és általános iskola, nyilvános könyvtár, tornaterem és többfunkciós

műanyag borítású sportpálya áll rendelkezésre, illetve az egészségügyi alapellátás a háziorvos, a fogorvos és a gyógyszertár útján biztosított.
A 2000-es évektől napjainkig ugrásszerű lakosságszám növekedésről vagy csökkenésről nem beszélhetünk. 2013. január 1-jén a település állandó lakosainak száma 2488 fő.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	393	508	77,36
2008	339	439	77,22
2009	336	418	80,38
2010	363	398	91,206
2011	365	389	93,83
2012	360	377	95,49

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index jelzi, hogy a településen túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, tehát fiatalos Fényeslitke község népességszerkezete. Ebből következik, hogy a gyerekek fokozottabb ellátására van szükség. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy az idős népesség ne igényelne még több figyelmet.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2007	38	59	-21
2008	59	75	-16
2009	30	46	-16
2010	80	51	+29
2011	48	60	-12
2012	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Fényeslitke település vonzerejét mérhetjük a belföldi vándorlásokkal. Látható, hogy az elvándorlás jellemző a községre, így nagyon fontos feladat a település vonzerejének pozitív irányba történő elmozdítása.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	Élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	13	40	-27
2009	22	34	-12
2010	18	29	-11
2011	22	42	-20
2012	21	45	-24

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A táblázat adatait végignézve elmondható, hogy a halálozások száma minden vizsgált évben több volt, mint az élve születések száma.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, és a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. „A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhöz tartoznak.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.
Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

Fényeslitke településen a mélyszegénységben élők jövedelmi helyzetére jellemző, hogy a családok jelentős többségében a szülők egyike, vagy mindkettő munkanélküli. Mivel az 1993. évi III. törvény meghatározza, hogy a település önkormányzata által folyósított foglalkoztatást helyettesítő támogatást családonként csak egy nagykorú személy veheti igénybe, így sokszor a másik szülő ellátatlan, semmilyen jövedelemmel nem rendelkezik.
Vagyoni helyzetükre jellemző, hogy az általuk lakott családi ház az egyetlen tulajdonuk, amelyet az esetenként jelentős lakáshitel terhel. Több esetben ennek – az utóbbi években jelentősen megnövekedett összege miatt – részleteit már nem tudják kigazdálkodni, így egyetlen tulajdonuk végrehajtás alatt áll.
A lakást terhelő rezsiköltségek is számottevően növekedtek az elmúlt évek során, így a mélyszegénységben élő vagy roma családok sok esetben küzdenek a közüzemi szolgáltatások megtartásáért, vagy visszakapcsolásáért is.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A lakosság foglalkoztatottságát kiemelkedően befolyásolja, hogy a községben nagyon kevés munkahely van. A településen a legnagyobb foglalkoztatók: Papik Ferenc egyéni vállalkozó és a Papikmetál Kft, a MOL NYrt telephely, valamint az Önkormányzat. A lakosság aktív korú polgárai naponta ingáznak, jellemzően a szomszédos Kisvárda városba, de számos helybéli kényszerül, a településtől 40 km-re lévő Nyíregyházára, naponta bejárni munkahelyére. A munkát vállalni akaró embereket nem riasztja el a pár kilométeres utazás, csak biztosítani tudják családjuk számára a megélhetést. Ennek ellenére igen nagyszámú a munkanélküli emberek aránya a községben.

A többi munkahelyet jellemzően a községben üzemeltetett kisvállalkozások adják. Több évtizeden keresztül a mezőgazdaság jelentette a megélhetést. Mivel a Termelőszövetkezet megszűnt, a termőföld jelentős részét pár őstermelő birtokolja. Így, ami régen egy egész falu megélhetését biztosította, ma már csak pár családét.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
				fő	%	fő	%	fő	%
2007	893	845	1.738	89	9,96	61	7,21	150	8,63
2008	888	840	1.728	75	8,44	86	10,23	161	9,31
2009	893	835	1.728	95	10,63	108	12,93	203	11,74
2010	893	849	1.739	111	12,43	102	12,05	213	12,24
2011	882	846	1.728	102	11,56	100	11,82	202	11,68
2012	884	871	1.755	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ezen adatok rámutatnak, hogy a 15-64 év között lakónépesség körében a nyilvántartott álláskeresők száma a 2008. évtől folyamatosan emelkedett, 2011-ben pedig az elmúlt évekhez viszonyítva csökkent.
Ugyanez a tendencia érvényesül a nőkkel kapcsolatosan is, mivel az ő foglalkoztatottságuk – a 2011. év kivételével – folyamatosan csökkent.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012. I.negyedév
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	161	203	213	202	213
20 éves és fiatalabb	fő	6	14	13	17	9
	%	3,72	6,89	6,40	8,41	4,22
21-25 év	fő	24	31	36	34	35
	%	14,90	15,27	16,90	16,83	16,43
26-30 év	fő	24	23	21	23	26
	%	14,90	11,33	9,85	11,38	12,20
31-35 év	fő	21	28	24	23	23
	%	13,04	13,79	11,26	11,38	10,79
36-40 év	fő	21	23	23	25	24
	%	13,04	10,34	10,79	12,37	11,26
41-45 év	fő	27	33	35	24	32
	%	16,77	16,25	16,43	11,88	15,02
46-50 év	fő	24	28	34	27	30
	%	14,90	13,79	15,96	13,36	14,08
51-55 év	fő	13	21	20	23	23
	%	8,07	9,85	9,38	11,38	10,79
56-60 év	fő	1	5	5	6	11
	%	0,62	2,46	2,34	2,97	5,16
61 év felett	fő	0	0	2	0	0
	%	0	0	0,93	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A foglalkoztatottsági problémák különösen a 21-25 év közötti fiatalokat sújtják, az ő körükben a legmagasabb a regisztrált munkanélküliek száma, így ebben a korosztályban a meglévő problémakezelés nem elégséges, további beavatkozásokat szükséges tervezni.

3.2.3 számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemenként

	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli összesen			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2007	61	89	150	29	39	68	47,54	43,82	45,33
2008	75	86	161	37	44	81	49,33	51,16	50,31
2009	95	108	203	47	54	101	49,47	50	49,75
2010	111	102	213	76	68	144	68,46	66,66	67,60
2011	102	100	202	61	50	111	59,80	50	54,95
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	Na.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adataiból egyértelműen kiderül, hogy a tartós munkanélküliek száma 2008 – 2010. év között növekedett, 2011. évtől kezdődően pedig nagymértékben csökkent. Ennek egyik fő oka a közmunka-program elterjedése, amely pár hónapig nyújt munkalehetőséget a foglalkoztatottak számára.

3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemenként

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2007	201	205	406	10	4,97	14	6,82	24	5,91
2008	181	189	370	8	4,41	9	4,76	17	4,59
2009	192	190	382	13	6,77	14	7,36	27	7,06
2010	202	193	395	20	9,90	13	6,73	33	8,35
2011	204	198	402	23	11,27	19	9,59	42	10,44
2012	215	197	412	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adatai szerint Fényeslitke községben a 18-29 évesek száma és foglalkoztatottságuk is folyamatosan növekszik. A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma a 2008.-as adatokhoz képest számottevően változott, majdnem a duplájára nőtt, ezért az Önkormányzatnak amennyiben lehetséges további beavatkozásokat kell tennie a pályakezdők elhelyezkedése érdekében (állásbörzék szervezése, nyílt napok támogatása stb.).

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A foglalkoztatási problémák létrejöttét befolyásolja még, hogy Fényeslitke községében a jelenleg állástalan személyek jelentős százaléka csak a 8 általános elvégzését tudja igazolni.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	1.865	985	880	1655	828	827	210	11,26	157	15,93	53	6,02
2011	1.890	959	931	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás, Önkormányzati adatgyűjtés

A 2011. évi népszámlálás adatai 2013. év folyamán lesznek nyilvánosak, így részleges adatokat láthatunk csupán. Ezekből azonban kiderül, hogy a 2001. évhez képest a 15 éves és idősebb

lakosság száma növekedett. Iskolázottságukról pedig elmondható, hogy a 8. általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma a férfiak körében alacsonyabb százalékot mutat.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint	
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség	8 általános végzettség
	Fő	fő	fő
2008	161	6	61
2009	203	6	74
2010	213	8	82
2011	202	7	64
2012	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Elmondható, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül az elmúlt években sem a 8. általános iskolai végzettségekkel rendelkezők száma sem, a 8. általánosnál alacsonyabb végzettségűek számaránya nem változott számottevően.

3.2.7. számú táblázat - Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	0	0	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Az adatok egyértelműen megmutatják, hogy az iskolázatlanok bevonása a felnőttoktatásba nagyon „gyermekcipőben” jár. Ennek egyik legfőbb oka, hogy a településünkön sem általános iskolai felnőttképzés nincs, sem pedig középiskolai végzettséget adó, vagy szakiskolai képzés.

c) közfoglalkoztatás

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

	Közfoglalkoztatásban résztvevők személyek száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya a közfoglalkoztatásban résztvevők számához képest
2010	34	2,02 %	11	32,35 %
2011	56	3,36 %	19	33,92 %
2012	58	3,42 %	16	27,58 %
Forrás: Önkormányzat adatai				

Az adatokból kiderül, hogy a romák közfoglalkoztatására kiemelt figyelmet fordított az elmúlt években is az Önkormányzat, hiszen minden – vizsgált -, évben minimum 27% körüli volt a közfoglalkoztatásban résztvevő romák száma.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – vállalkozások

	regisztrált vállalkozások száma a településen	*Kis-kereskedelmi üzletek száma*	*vendég-látóhelyek száma*	*állami szektorban foglalkozta-tottak száma*	*kivetett iparűzési adó (ft)*	*befizetett iparűzési adó (ft)*	*működő foglalkoztatási programok száma helyben*	*foglalkoztatási programokban részt vevők száma*
2008	*40*	*25*	*9*	*98*	*61,233,752*	*55,334,000*	*5*	*25*
2009	*39*	*29*	*9*	*111*	*83,423,107*	*82,549,000*	*3*	*64*
2010	*36*	*24*	*10*	*98*	*60,394,376*	*55,977,000*	*3*	*34*
2011	*73*	*21*	*8*	*101*	*72,938,061*	*69,295,000*	*9*	*56*
2012	*n.a.*	*n.a.*	*n.a.*	*101*	*87,167,911*	*86,626,791*	*7*	*58*
Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai								

A regisztrált vállalkozások száma az elmúlt években növekvő tendenciát mutat, a kiskereskedelmi üzletek és vendéglátóhelyek száma viszont évek óta változott számottevően.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	*autóbusz járatpárok száma munka-napokon*	*átlagos utazási idő autóbusszal*	*vonat járatok átlagos száma munkanapokon*	*átlagos utazási idő vonattal*	*Kerékpáron való megközelít-hetőség*	*átlagos utazási idő kerékpáron*

Legközelebbi centrum	*10 perc*	*n.a.*	*15 perc*	*10*	*15 perc*	*35 km*	*30 perc*
Megyeszékhely	*45 perc*	*n.a.*	*1,5 óra*	*10*	*1 óra*	*50 km*	*n.a.*
Főváros	*3,5 óra*	*n.a.*	*5 óra*	*4*	*4 óra*	*300 km*	*n.a.*
Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai							

Fényeslitke településről vonattal és autóbusszal is meg lehet megközelíteni a szomszédos várost, Kisvárdát. A megyeszékhelyünkre, Nyíregyházára és a fővárosba, Budapestre autóbusszal csak kisvárdai átszállással lehet eljutni. (Budapestről vissza nincs autóbuszos közlekedés Kisvárdára!) Kerékpárút nincs sem a faluban, sem pedig a falu és más települések között.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	*Felsorolás*
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	van	- a Fényeslitkei Önkormányzat a közmunka-program keretein belül foglalkoztatja a fiatalokat is.
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	- a Munkaügyi Központ kisvárdai kirendeltsége szakmát adó képzéseket indít évente több alkalommal. Ezen képzések közt olyan is található, amelynek eredményes elvégzése után munkalehetőséget biztosít a MK az ügyfél számára.
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	nincs	-
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	- Átképzési lehetőségek főként a hiányszakmák esetében, szintén a Munkaügyi Központ kisvárdai kirendeltségén keresztül.
Forrás: helyi adatgyűjtés		

3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő fiatalok száma

fő	fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzáskörzetben		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzáskörzetben	
	férfi	**nő**	**férfi**	**nő**	**férfi**	**nő**	**férfi**	**nő**
2008	7	3	n.a.	n.a.	4	n.a.	n.a.	n.a.
2009	10	4	n.a.	n.a.	1	4	n.a.	n.a.
2010	8	2	n.a.	n.a.	n.a.	2	n.a.	n.a.
2011	14	4	n.a.	n.a.	4	2	n.a.	n.a.
2012	22	4	n.a.	n.a.	7	3	n.a.	n.a.
Forrás: helyi adatgyűjtés								

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

	Van/nincs	*Felsorolás*
felnőttképző programok a településen	nincs	-
felnőttképző programok a vonzásközpontban	van	- Mivel a vonzásközpontban több középfokú oktatási intézmény is található, így a felnőttképzés ott megoldott. - A Munkaügyi Központ kisvárdai kirendeltsége is folyamatosan indít tanfolyamokat, átképzéseket felnőttek számára.
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen	van	- A Kistérségi Szociális Szolgálat Családsegítő Szolgálatának fényeslitkei családgondozója folyamatosan tájékoztatja a lakosságot a tudomására jutott betöltetlen álláshelyekről, álláskeresési tanácsadást végez, segíti a kliensek a munkaerő-piacra való be- és visszajutásukat.
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban	van	- A Kistérségi Szociális Szolgálat Családsegítő Szolgálata folyamatosan tájékoztatja a lakosságot a tudomására jutott betöltetlen álláshelyekről, álláskeresési tanácsadást végez, segíti a kliensek a munkaerő-piacra való be- és visszajutásukat.
Helyi foglalkoztatási programok a településen	van	- A Fényeslitkei Önkormányzat közmunka-program keretein belül foglalkoztatja a rászoruló egyének jelentős százalékát.
Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban	nincs	- A vonzásközpontban működő közmunka-programban csak a helyi lakosságot foglalkoztatja a Kisvárdai Önkormányzat.
Forrás: helyi adatgyűjtés		

3.2.15. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon részvevő felnőttek száma

fő	felnőttképző programok a településen		felnőttképző programok a vonzás-központban		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzáskörzetben		helyi foglalkoztatási programok a településen		helyi foglalkoztatási programok a vonzáskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	21	4	n.a.	n.a.
2009	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	37	27	n.a.	n.a.
2010	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	23	11	n.a.	n.a.
2011	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	33	23	n.a.	n.a.
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	42	16	n.a.	n.a.
Forrás: helyi adatgyűjtés												

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

3.2.16. számú táblázat - Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

fő	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2008	n.a	n.a.
2009	n.a.	n.a.
2010	n.a.	n.a.
2011	n.a.	n.a.
2012	n.a.	n.a.

Forrás: helyi adatgyűjtés

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Fényeslitke községben nem jutott tudomásunkra egyetlen esetben sem, hátrányos megkülönböztetés sem a foglalkoztatás, sem pedig más területen.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

	Nyilvántartott álláskeresők száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008. 1. negyedév	162	10	6,17
2008. 2. negyedév	137	5	3,64
2008. 3. negyedév	136	7	5,14
2008. 4. negyedév	141	11	7,80
2008. átlag	**144**	**8,25**	**5,72**
2009. 1. negyedév	177	5	2,82
2009. 2. negyedév	148	11	7,43
2009. 3. negyedév	152	14	9,21
2009. 4. negyedév	199	38	19,09
2009. átlag	**169**	**17**	**10,05**
2010. 1. negyedév	230	12	5,21
2010. 2. negyedév	190	4	2,10
2010. 3. negyedév	196	10	5,10
2010. 4. negyedév	212	16	7,54
2010. átlag	**207**	**10,5**	**5,07**
2011. 1. negyedév	231	14	6,06
2011. 2. negyedév	184	8	4,34
2011. 3. negyedév	205	9	4,39
2011. 4. negyedév	193	2	1,03
2011. átlag	**203,25**	**8,25**	**4,05**
2012. 1. negyedév	213	0	0
2012. 2. negyedév	190	0	0
2012. 3. negyedév	197	0	0
2012. 4. negyedév	186	0	0
2012. átlag	**196,5**	**0**	**0**

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma 2008.-hoz képest, kb. 20%-al nőtt az elmúlt években, közülük az álláskeresési segélyben részesülők százalékos aránya nagymértékben csökkent.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma

	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	162	23	14,19
2009	177	43	24,29
2010	230	17	7,39
2011	231	24	10,38
2012	213	20	9,38

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatból kiderül, hogy míg a nyilvántartott álláskeresők 2008.-hoz képest, kb. 20%-al nőtt az elmúlt években, az álláskeresési járadékra jogosultak száma számottevően nem változott.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)	Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában	
2007	24	1,38	n.a.	n.a	n.a.	n.a.
2008	35	2,02	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2009	39	2,25	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2010	53	3,04	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2011	59	3,41	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2012	55	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Helyi adatgyűjtés

Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személyek részére nyújtott támogatás, akik nem rendelkeznek rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe.

2011. január 1-től bérpótló juttatásra (BPJ), illetve 2011. szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, úgy az ellátást meg kell szüntetni.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

3.4.1. számú táblázat – Lakás állomány

db	összes lakásállomány		bérlakás állomány		szociális lakásállomány		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	868	0	3	2	0	0	0	0
2009	868	0	3	2	0	0	0	0
2010	868	0	3	2	0	0	0	0
2011	868	0	3	2	0	0	0	0
2012	868	0	3	2	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A táblázat adataiból kiderül, hogy a lakások száma 2008-2012. év között nem változott. Ebből a lakásállományból az elmúlt évek során mindössze 1 db volt, amely elégtelen lakhatási körülményeket biztosít. A településünkön 3 db bérlakás van, melyek közül 2 nem felel meg a minimális lakhatási követelményeknek, szociális lakás nincs.

3.4.2. számú táblázat – Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

	Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma	Hajléktalanok száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0

Forrás: önkormányzati adatok

Az elmúlt évek során nem volt a településen olyan lakóház, amely – állapota miatt – veszélyt jelentett volna az ott-lakók számára, így ezen ok miatt egyetlen esetben sem került sor bontásra, sem pedig kiköltöztetésre. A hajléktalanok száma évek óta 0, mivel minden lakosnak van bejelentett fényeslitkei lakcíme, „Fényeslitke lakcímnélküliként” nincs nyilvántartva egyetlen személy sem.

a) bérlakás-állomány

Fényeslitke településen 1 db használható bérlakás van.

b) szociális lakhatás

Fényeslitke településen nincs mód szociális lakhatás igénybevételére.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Fényeslitke településen nincs lakáscélra használt, nem lakáscélú ingatlan.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat – Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők

	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Fényeslitke település – csakúgy mint az ország más településeinek – családjaira is hatással van a gazdasági világválság, mely a lakáshitel megnövekedett törlesztő-részleteiben és a ház-lakás rezsiköltségeinek emelkedésében érzékelhető leginkább. Ehhez társul még a nagymértékű munkanélküliség, melyeknek eredményeképpen egyre több háztartásra jellemző az eladósodottság.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Fényeslitke település közigazgatási területén nincs telep, szegregátum vagy telepszerű lakókörnyezet.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0
2012	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen a háziorvosi szolgálatok száma: 1, melyben 1 orvos látja el együttesen a felnőtteket és a gyermekeket is. A községi egészségügyi alapellátó rendszer összetevői a családorvosi, fogorvosi, védőnői, iskolaorvosi és üzemorvosi szolgáltatás. Családorvosi rendelés naponta 2 időpontra bontva, fogorvosi rendelés naponta, védőnői fogadóóra hetente 2 alkalommal, csecsemő-és terhes tanácsadás hetente 2 alkalommal történik. A szakorvosi ellátás az 5 km-re lévő Felső-Szabolcsi Kórház szakrendelőiben zajlik. Mentőállomás az 5 km-re fekvő Kisvárda városban van.

A prevenciós és szűrőprogramokhoz, valamint a fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés jelentős része szintén a Felső-Szabolcsi Kórházban érhető el a település lakosainak számára. A Kistérségi Szociális Szolgálat családgondozói és a védőnő emellett prevenciós programokat is tartanak évről-évre a településen élők számára. A népegészségügyi szűrővizsgálatok szervezett formában zajlanak. Az emlőszűrés ingyenes utaztatással, külön figyelemfelhívással van szervezve. A családorvosi rendelőben az iskoláskorúak szervezett szűrővizsgálatai, mozgásszervi szűrővizsgálatok, a felnőtt-korúak anyagcsere- és szív-érrendszeri betegségek irányában történő szűrővizsgálatai és az Önkormányzat saját finanszírozásában a veszélyeztetett férfipopuláció húgyúti betegségekre való szűrővizsgálata történik rendszeresen.

A rehabilitáció tekintetében a Felső-Szabolcsi Kórház felnőtt-és gyermekrehabilitációs osztálya rendelkezésre áll.

A helyes táplálkozás fedezi a szervezet minden folyamatának energia- és tápanyag-felhasználását. Ezért a közétkeztetésben is ez a fő szempont. A közétkeztetés során Önkormányzatunk törekszik az egészséges, változatos étkeztetés kialakítására, a nem megfelelő gyakorisággal használt nyersanyagok (pl. ha, gyümölcs, teljes őrlésű pékáru) szélesebb körű alkalmazására, a helyi termékek, valamint bioélelmiszerek legalább 30%-os megjelenítésére és a legfontosabb táplálkozási kockázati tényezők csökkentésére (pl. só és zsír használat). A közétkeztetésben hangsúly van a helyi termelők által előállított mezőgazdasági termékek felhasználásán és a szezonális termékek étrendbe illesztésén. A megfelelő energia- rost-és vitamintartalmú táplálékok elkészítése kiemelt követelmény.

A helyi általános iskola, óvoda rendszeresen szervez sportprogramokat a gyermekek számára. Sportcentrum és sportpálya található a községben, amely a nyári hónapokban lehetővé teszi a rendszeres sportolást, melyek nemcsak a gyermekeket, hanem a felnőtt korú lakosságot is kiszolgálják. A településen Sportegyesület működik megye III. osztályú futballcsapattal. A testnevelő pedagógusok felnőtt tornafoglalkozást tartanak heti egy alkalommal.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások közül az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, valamint a bentlakásos idősek otthona érhető el a településen a lakosság számára.

Az önkormányzatunk részére nem érkezett még jelzés - a szolgáltatások nyújtásakor megvalósuló - hátrányos megkülönböztetéssel vagy az egyenlő bánásmód követelményének megsértésével kapcsolatosan.

A pozitív diszkrimináció több esetben is megvalósul évente, mivel Önkormányzatunk hátránykompenzáló juttatásokkal (élelmiszer segélycsomag, ruha-, játék-, tanszer-, lakástextil-, bútor adományokkal, átmeneti segély igénybevételének lehetőségével, telefonálási és faxolási lehetőséggel, stb.) is segíti a rászorult családokat.

3.6.2. számú táblázat – Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2007	156
2008	169
2009	128
2010	176
2011	119
2012	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. A táblázat mutatja, hogy nagy eltérések mutatkoznak az egyes évek adatai között. 2013. január 1-jétől a közgyógyellátási igazolvány igénylése átkerült a Kisvárdai Járási Hivatalhoz.

3.6.3. számú táblázat – Ápolási díjban részesítettek száma

	ápolási díjban részesítettek száma
2007	n.a.
2008	9
2009	11
2010	17
2011	26
2012	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Látható, hogy az elmúlt években folyamatosan emelkedett az ápolási díjban részesülők száma.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A települési állampolgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a helyi, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi egyházakkal, a nemzetiségi önkormányzatokkal és egyéb szervezetekkel.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az un. humánszolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

a) közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek. Településünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, polgáraink többsége lokálpatrióta.

A település lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.
A településen Művelődési Ház működik, amelyben mind önkormányzati, mind civil szervezetek által szervezett programok kapnak helyt pl.: öregek napja, baba-köszöntő, nyári tánciskola stb.
Tájház kialakítása van folyamatban egy önkormányzati beruházás keretein belül, amely – reményeink szerint – hagyományőrző programoknak és gyűjteménynek ad majd helyet.
Az önkormányzat 2013. évben ún. „Civilház" kialakítását tervezi, melyben a településen működő civil egyesületek, alapítványok üléseznének, szakmai fórumokat, akár továbbképzéseket tartanak majd.
Ki kell emelnünk Liget Néptánc és Népzenei Fesztivál, valamint a falunapok fontosságát, mivel ezeken a rendezvényeken nemcsak az önkormányzat, a meghívott vendégek, civil egyesületek, hanem településünk történelmi egyházai is aktívan részt vesznek.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A közösségi együttélésben településünkön sem lehet kikerülni az etnikai- és más jellegű konfliktusokat, melyet Fényeslitke Község Polgármestere, Jegyzője és családgondozói igyekeznek orvosolni. A krízishelyzeteket – lehetőség szerint azonnal – megpróbálják elhárítani, a veszélyeztető tényezőket megszüntetni.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A helyi közösségi szolidaritásról elmondható, hogy van még tennivaló ezen a téren is. Nem igazán jellemző az adományozási „kedv" településünkre, kis számban vannak a település más lakosainak adni akaró és értük tenni vágyó emberek. Az önkéntes munka csak a kölcsönös segítségnyújtás szintjén valósul meg.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön roma nemzetiségi önkormányzat nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
Anyagi, gazdálkodási (kevés jövedelem, jövedelem beosztásának problémája)	Az Önkormányzat által nyújtott lakásfenntartási támogatások közvetlenül a közüzemi szolgáltatóknak való eljuttatása. Adósságkezelési, pénzgazdálkodási tanácsadások, takarékoskodással kapcsolatos előadások
Szűrővizsgálatokon való részvétel alacsony aránya.	Az egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is,, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való mind nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti.
Higiéniai	Prevenciós programok szervezése, egészségügyi felhívások elkészítése, előadások megtartása szakemberek bevonásával.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
A roma népesség hátrányos helyzete több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője. Csak a több problématerületre az oktatás, foglalkoztatás, szociális és egészségügyi területre egyszerre koncentráló, átfogó problémakezelési megoldások, komplex programok vezethetnek eredményre.	Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához. Közösségi szociális munka szervezése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Magyar Országgyűlés az 1991. évi LXIV. törvényben kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007.(V.31.) határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032" Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek az érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat – Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

	18 év alattiak száma a népességben	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	568	8	8	46
2009	542	11	1	51
2010	518	17	2	70
2011	499	16	6	71
2012	482	13	8	64

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A védelembe vett gyermekek száma számottevően nem csökkent az utóbbi években, de figyelemreméltó adat, hogy a védelembe vétel megszűntetése elenyésző esetben történhetett meg.

A településen élő gyermekek mintegy 6-7%-a veszélyeztetett, akiknek 1/5-e védelembe vétel alá kerül, mivel családjukban olyan problémák jelennek meg, amelyeket a család maga, segítség nélkül nem képes megoldani.
A gyermekvédelmi helyi ellátórendszer a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A prevenciós tevékenység széles körű, hisz a köznevelési, egészségügyi, szociális, sport intézményhálózaton keresztül valósul meg, az ágazatok együttműködésén alapul. A településünkön a gyermekvédelmi alapellátás kiépült, jól működik, a preventív gyermekvédelem minden gyermekkel foglalkozó intézményben, azok szakmai programjában jelen van.
A veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó, mely a veszélyeztetett gyermekek 80-90%-ánál veszélyeztetettségi ok. Egyéb okok a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya, a család kifogásolható életmódja, a család szétesése. Részletes adatokat a fenti (4.1.1. számú) táblázat tartalmaz.
A gyermekek körülbelül 50 %-a hátrányos helyzetű, és 20 %-uk halmozottan hátrányos helyzetű. Hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították.
Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője óvodás esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

A fogyatékossággal élő gyermekek száma, aránya a településen növekedést mutat.
Jellemző fogyatékosságok: enyhe értelmi fogyatékosság, diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia (SNI). A BTMN-es gyermekek (beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő) száma szintén növekedést mutat. A szegénységben élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagos szegény sorsú családokénál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családoké.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat – Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma
2008	180	0	0	0	0
2009	160	0	0	0	0
2010	184	0	0	0	0
2011	183	0	0	0	0
2012	172	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma hullámzó adatokat mutat, azonban a 2008. és a 2012. évet összehasonlítva a jogosultak létszáma nem változott jelentős mértékben. Ez nem jelenti a korábban nehéz helyzetben élő családok sorsának jobbra fordulását, csupán követi a csökkenő gyermekszámot. A gyermekek 60%-a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, vagyis családjuk egy főre jutó havi jövedelme a nyugdíjminimum 130%-a, egyedülálló szülő vagy fogyatékos, beteg gyermek esetén 140%-a alatt van és vagyonuk nincs. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesült nincsen önkormányzatunknál.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya

	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	30	53	28	142	0	0
2009	28	68	27	131	5	0
2010	30	72	29	100	5	0
2011	27	81	23	115	1	0
2012	24	n.a.	n.a.	107	6	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jelenti bizonyos természetbeni ellátásokra való jogosultságot – étkeztetés, tankönyv – illetve évente kétszer egyösszegű támogatásra való jogosultságot.

Az egyösszegű támogatás 5.800 Ft/gyermek, 2012. második felétől utalvány formájában illeti meg a jogosultakat. Az óvodáztatási támogatás évente kétszer adható pénzbeli ellátás, melynek egyik feltétele a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságának fennállása.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatást pénzbeli ellátásként egyedi kérelem alapján állapítja meg a képviselő-testület. Az elbírálás során csak a rendkívüli élethelyzetbe került családok részére állapítanak meg segélyt.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges táplálkozás. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges ételhez. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményi keretek között zajló közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek térítésmentesen jutnak étkezéshez. (Lásd még az előző táblát.)

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

	Magyar állampolgársággal nem rendelkező óvodások száma	Ebből hátrányos helyzetű	Magyar állampolgársággal nem rendelkező általános iskolások száma	Ebből hátrányos helyzetű	Magyar állampolgársággal nem rendelkező, 18 év alatti középiskolások száma	Ebből hátrányos helyzetű
2008	0		0		0	
2009	0		0		0	
2010	0		0		0	
2011	0		0		0	
2012	0		0		0	

Sem az Általános Iskolába, sem pedig a Fényeslitkei Ligetszépe Óvodába nem járt olyan gyermek az elmúlt években, aki nem magyar állampolgár lenne.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nem élnek szegregált, telepszerű lakókörnyezetben gyermekek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	16
2009	1	19
2010	1	17
2011	1	20
2012	1	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen önálló védőnői körzet működik. A védőnőhöz tartozik a 0-7 éves korosztály egészségi állapotának, fejlődésének figyelemmel kísérése. A védőnőhöz a családlátogatás, terhes tanácsadás alkalmával a kisgyermekes anyukák, várandós kismamák fordulnak problémáikkal. Sokszor elég egy beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az általános iskolás korosztály körében érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2008	0	23175	0	0
2009	0	27141	0	0
2010	0	26613	0	0
2011	0	27690	0	0
2012	0	27293	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen házi gyermekorvosi ellátás nem működik. Gyermekorvos a közeli Kisvárda városban érhető el. Gyermek szakorvosi ellátáshoz szintén Kisvárdában juthatnak hozzá az igénybevevők.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

	Bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, helyi adatgyűjtés

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	Családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma	Családi napközeiben gondozott gyermekek száma
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi adatok

A 0-7 éves korú gyermekek speciális ellátási igényeinek megfelelő ellátást (fejlesztő felkészítés, logopédiai tanácsadás) helyben biztosítva van oly módon, hogy a kisvárdai Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei heti rendszerességgel járnak ki településünkre. A speciális egészségügyi és szociális ellátáshoz a közeli Kisvárda városban juthatnak hozzá a rászorultak.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	**db**	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	0	
Óvodai férőhelyek száma	89	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7-17	
A nyári óvoda-bezárás időtartama:	augusztus hónap	
Személyi feltételek	**Fő**	**Hiányzó létszám**
Óvodapedagógusok száma	6	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

Helyhiány miatt elutasított gyermekek száma	**Fő**	Ebből hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű
2008.	0	0
2009.	0	0
2010.	0	0
2011.	0	0
2012.	0	0
2013.	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek-csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat-ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	88	3	100	1	89	0
2009	89	3	100	1	89	0
2010	76	3	89	1	76	0
2011	73	3	89	1	73	0
2012	69	3	89	1	69	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	**3 éves**	**4 éves**	**5 éves**	**6 éves**	**7 éves**	**Összesen**
Székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	**14**	15	17	23	1	69
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	0	0	0	0	
Az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	0	1	0	0	
A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	1	5	8	9	1	24
A beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	1	2	6	6	1	16
Tagóvoda	0	0	0	0	0	**0**
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma						
Más településről bejáró gyermekek létszáma						
Az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						
A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma						
A beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma						

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

Székhely						
	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	**az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)**	**fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma**	**beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma**	**az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)**	**fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma**
Csoport1	5	0	0	3	0	0
Csoport 2	8	1	0	6	1	0
Csoport 3	11	0	5	7	0	5
Csoport 4						
Csoport 5						
Csoport 6						
Összesen	**24**	**1**	5	16	1	5
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	**1**	**0**	0	1	0	1
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleménnyel)						
Tagóvoda						
Csoport1						
Csoport 2						
Csoport 3						
Csoport 4						
Csoport 5						
Csoport 6						
Összesen						
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleménnyel)						

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.6.b. számú táblázat - Óvodai létszám-megoszlás

Székhely:	**Létszám**	**hh fő**	**hh arány %**	**hhh fő**	**hhh arány %**	**hh arány a gyermekek összlétszámához viszonyítva**	**hhh arány a gyermekek összlétszámához viszonyítva**	**sajátos nevelési igényű gyermekek létszáma**	**sajátos nevelési igényű gyermekek aránya a csoport összlétszámához viszonyítva**
Csoport1	24	5	20,83	3	12,5	7,24%	4,34%	0	0
Csoport 2	21	8	38,09	6	28,57	11,59%	8,69%	0	0
Csoport 3	24	11	45,83	7	29,16	15,94%	10,14%	0	0
Csoport 4									
Csoport 5									
Csoport 6									
Összesen	**69**	**24**	34,78	**16**	23,18	34,78%	23,18%	0	0
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	**1**	**1**	100	**1**	100				
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleménnyel)									
Tagóvoda vagy telephely									
Csoport1									
Csoport 2									
Csoport 3									
Csoport 4									
Csoport 5									
Csoport 6									
Összesen									
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek									
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleménnyel)									!

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A táblázatban az óvodai csoportok létszáma mellett a hátrányos helyzetű gyerekek létszámát és arányát, illetve utóbbi csoportból a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszámát és arányát is meg kell adni.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	99	115	214	67	31
2011/2012	89	111	200	58	29
2012/2013	85	84	179	64	35

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázat adataiból kiderül, hogy az általános iskolába járó gyermekek száma folyamatosan csökken, a napközisek szám nem változik számottevően.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011		6	10	2	3	5	2
2011/2012	4	5	9	3	4	8	2
2012/2013	4	4	8	2	4	6	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban
	Fő / %
2010/2011	33-100%
2011/2012	33-100%
2012/2013	26-

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban

2012-2013. tanév														
Telephely1 (szükség szerint, töröljön vagy szúrjon be plusz sorokat)	Tagozat meg-nevezése	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanulók számából a hhh tanulók száma	Évismétlők száma	Magán-tanulók száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatívát igényelnek
1. évfolyam		18	18	-	9	50%	6	33%	1	1%	-5	1	-	n.a.
2. évfolyam A osztály		20	12	-	7	60%	2	10%	-	-	-	-	-	n.a.
3. évfolyam A osztály		19	14	-	8	42%	5	26%	-	-	-	-	-	n.a.
4. évfolyam A osztály		28	20	-	12	42%	8	28%	2	7%	-6	-	-	n.a.
5. évfolyam A osztály		16	-	-	5	31%	1	6%	1	6%	-	-	-	n.a.
6. évfolyam A osztály		31	-	-	16	51%	12	39%	2	6%	-10	2	1	n.a.
7. évfolyam A osztály		21	-	-	7	33%	6	28%	3	14%	-3	-	-	n.a.
8. évfolyam A osztály		26	-	-	9	34%	3	12%	1	4%	-2	-	-	n.a.
Összesen:		179	64	-	73	41%	43	24%	10	5%	-25	3	1	n.a.

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok, KIR

4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok

ISKOLA NEVE	2010		2011		2012			2013	
Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga
Szövegértés									
6. évfolyam	1460 (1399;1513)	1483 (1483;1484)	1435 (1352;15119	1465 (1464;1466)	1404 (1300;1496)	1302	1472 (1471;1473)		
8. évfolyam	1651 (1489;1627)	1583 (1582;1584)	1553 (1507;1613)	1577 (1576;1578)	1472 (1395;1550)	1411	1567 (1566;1568)		
10. évfolyam									
Matematika									
6. évfolyam	1468 (1415;1513)	1498 (1497;1498)	1446 (1380;1513)	1486 (1485;1487)	1418 (1312;1500)	1301	1489 (1489;1490)		
8. évfolyam	1623 (1531;1685)	1622 (1622;1623)	1612 (1577;1656)	1601 (1600;1602)	1608 (1535;1674)	1504	1612 (1611;1613)		
10. évfolyam									

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tani adatok

A kompetenciamérés adatait telephelyenként és iskolánként kell megadni és nem csak az országos átlaghoz viszonyítani, hanem a térségi, járási adatokhoz, az egyéb tanulói mutatókkal együtt (pl. továbbtanulás, érettségit adó szakközépiskolába felvettek aránya stb).

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti szolgáltatást a Kistérségi Szociális Szolgálat (4600 Kisvárda, Szent László út 54.) által foglalkoztatott családgondozó látja el a településen, főállásban, osztott munkakörben a családsegítéssel együtt. A családgondozó a jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást. Közreműködik a védelembe vételi eljárásban, annak felülvizsgálatában. Gondozza az alapellátásba bevont és védelembe vett gyermekeket, családjukat.
Sajnos speciális szolgáltatások nyújtását nem tudja biztosítani a társulásos feladatellátás.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelem középpontjában a meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer a prevenciós munka első számú eszköze. A gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. A jelzőrendszer összetétele sokszínű, részt vesz benne minden olyan intézmény, hatóság, akik szakmai munkájuk során kapcsolatban állnak a gyermekekkel. A tagok együttműködnek, egymást kölcsönösen tájékoztatják. A jelzések jelentős része az oktatási intézményekből érkezik.
A jelzőrendszer tagjai egy-egy ügy, eset kapcsán esetkonferenciát tartatnak, szakmaközi megbeszélést folytatnak az érintettek részvételével. Ezek során a konkrét problémára keresik a megoldást a családtagokkal. Szakmaközi megbeszélésre évente 5-6 alkalommal kerül sor.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás a gyermekek átmeneti gondozása. Az önkormányzat az ellátást a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzattal kötött megállapodás alapján biztosítja.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Egészségfejlesztési, sport és szabadidős programok szervezése az oktatási, nevelési intézmények keretein belül történik. A településen szervezett szünidős programokat a Kistérségi Szociális Szolgálat családgondozója és családsegítője szervez.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az intézményi gyermekétkeztetés községi helyzete a 4.1.3. számú tábláztatnál bemutatásra került.
A hétvégi étkeztetés megszervezésére ez ideig nem került sor. A Képviselő-testület évek óta az támogatja minden Fényeslitkei gyermek iskolakezdését – a vonatkozó jogszabályokban meghatározottakon felül -, az alábbiak szerint:
- 3.000 Ft iskolakezdési támogatást ad minden fényeslitkei, általános iskolás gyermeknek
- 5.000Ft iskolakezdési támogatást ad minden fényeslitkei, középiskolás gyermeknek
- 5.000Ft iskolakezdési támogatást ad minden fényeslitkei, főiskolásnak, egyetemistának

Ez a beiskolázási támogatás az önkormányzatnak évente több, mint 1,2 millió forintjába kerül.
Az önkormányzat csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat 2013. évi fordulójához.
Fontos megemlíteni, hogy az önkormányzat 2013. évben minden nagycsoportos gyermek részére ingyenesen biztosított fejlesztő munkafüzetet 2.000 Ft értékben.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nincs olyan helyi adat, mely a hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértését állapítaná meg a településen.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Az ellátórendszerek keretein belül pozitív diszkrimináció nem érvényesül.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet definícióját tartalmazza a 4.1 a) pont.
A sajátos nevelésű igényű (SNI) gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, több fogyatékosság előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus sprektum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők csoportja.
Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló (BTMN) az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd. Közösségbe való beilleszkedése, személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.
A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók ellátása integráltan történik.

b) a köznevelséhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)
Az óvodában óraadó szakember 1 fő logopédus heti 4 órában végez kiegészítő szolgáltatást. Fejlesztő pedagógus eseti jelleggel, megbízás alapján látja el feladatát.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

A település óvodájában, iskolájában nincs hátrányos megkülönböztetés vagy jogellenes elkülönítés. Az önkormányzattal szemben az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a hátrányos megkülönböztetés miatt szankció megállapítására nem került sor.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A településen egy óvoda és egy iskola működik.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az általános iskolában működő Integrációs felkészítés Pedagógiai Rendszer (IPR) a HH, a HHH, illetve a SNI tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatását, fejlődésének elősegítését, tanulási, tovább tanulási esélyének kiegyenlítését hivatott segíteni. Ez a felkészítés nem jár együtt a tanulók elkülönítésével.
A HHH tanulók felzárkóztató foglalkozása heti 4 órában, az SNI tanulók felzárkóztató foglalkozása heti 5 órában zajlik.
Az óvodában az óvodai fejlesztő program keretében személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program zajlik.
A HHH gyermekek csoportos fejlesztése gyerekenként heti 4 órában történik.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Veszélyeztetettségi tényezők kialakulása, hatása	Veszélyeztetettségi tényezők kialakulásának, hatásuknak enyhítése programok szervezésével, jelzőrendszer erősítésével.
Valamely tárgyból kiemelkedő tudással és/vagy érdeklődéssel rendelkező gyermekek megrekednek az általános iskolai tananyag szintjén, pedig többen kiegészítő tudásra vágynak	tehetséggondozó programok indítása
A halmozottan hátrányos helyzetű és roma gyerekek nem megfelelő testi higiénével rendelkeznek, gyakori a fejtetvesség	Szűrőprogramok gyakoribbá tétele, a gyermekek számára előadások tartása (testi higiéné, pszichológiai) a témával kapcsolatosan

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az önkormányzat a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal, információval rendelkezik a célcsoport és problémái tekintetében.
A demográfiai és egyéb adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:
- a település összlakosságának 52,93%-a nő, (1317 fő)
- a női lakosság több mint a fele 19-65 éves, tehát aktív korú,

- a közfoglalkoztatásban résztvevők közül a nők aránya: 22,5 %
- családsegítést igénybe vevők közül a nők aránya: 98%

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten közel azonos, az összlétszámot tekintve 6%-al magasabb a nők száma, mint a férfiaké. Ettől függetlenül is megállapítható – az idősebb korosztályt vizsgálva – hogy a nők átlagosan magasabb életkort élnek meg, mint a férfiak.

A nem szerinti megoszlásban a női munkanélküliek aránya alacsonyabb a munkanélküliek között.

Általános tapasztalatok alapján a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak:
- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények miatt,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya miatt,
- a GYES-en lévők, a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2007	845	893	784	804	61	89
2008	840	888	754	813	86	75
2009	835	893	727	798	108	95
2010	849	893	747	782	102	111
2011	846	882	746	780	100	102
2012	871	884	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A nők foglalkoztatását, munkaerő piaci helyzetét jelentősen befolyásolja, rontja a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás. Annak a nőnek, aki családalapítást követően, gyermekei felnevelése után esetlegesen alacsony iskolai végzettséggel szeretne elhelyezkedni, kilátástalan a helyzete. A családalapítást megelőzően is dolgozó, kisgyermeke(i) mellett tanulmányokat folytató, képzést vállaló nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyei jobbak. Ezek a nők viszont kénytelenek sokkal hamarabb munkába állni és gyermekeik elhelyezését valamilyen formában megoldani.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Az alacsony iskolai végzettségű nők körében többnyire azok keresik és vállalják a foglalkoztatást segítő és képzési programokban történő részvételt, akiknek már nincsenek kicsi gyermekeik, főállású anya státuszuk megszűnt.

Általános tapasztalat, hogy minden típusú képzést vállalnak – ha képzési támogatásban részesülnek azért, ha térítésmentes a képzés azért – függetlenül attól, hogy segíti-e az a későbbi elhelyezkedésüket környezetükben, vagy sem.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedését segítik a közmunkaprogramok, a hagyományos közfoglalkoztatás.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az önkormányzat és intézményei munkáltatóként eleget tesznek az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközik száma	férőhelyek száma családi napközikben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008	58	0	0	0	0	0	0
2009	57	0	0	0	0	0	0
2010	58	0	0	0	0	0	0
2011	66	0	0	0	0	0	0
2012	62	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A kisgyermeket nevelő nők esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A 2 év feletti gyermekek napközbeni ellátását, elhelyezését a településen működő óvoda biztosítja, mely minden igényt ki tud elégíteni. A bölcsődei ellátást a közeli Ajak településen vehetik igénybe a szülők. Bölcsőde, családi napközi nincs a településen.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	84	84
2009	1	80	80
2010	1	78	78
2011	1	81	81
2012	1	64	64

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnő szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordít. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban megkezdi beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújt a családi-szociális juttatások megismerésében és a nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítása az általános iskolában megkezdődik.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak nagy része a családon belül marad, hisz ezek többsége ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői szolgálat, a rendőrségi tevékenység eredményeként a jelzőrendszeren keresztül derülhet fény ezekre az esetekre. Ma már egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova forduljanak segítségért. A hivatalból problémát észlelő személy felelőssége nagy, de csak akkor lehet eredményt elérni ezen a területen, ha maga az erőszakot elszenvedő együttműködő.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A településen krízishelyzetbe került nők, gyermekek elhelyezésében a gyermekjóléti feladatokat ellátó családgondozó szerepe nagy. A súlyos probléma beálltakor, igény esetén megkeresi azt a szervezetet, ahol az anya és gyermeke(i), a család átmeneti elhelyezést kaphat.

Önkormányzati anyaotthon, családok átmeneti otthona a településen nem működik. Legközelebb a megyeszékhelyen, Nyíregyházán található több anyaotthon is, a helyi önkormányzat és az egyházak működtetésében egyaránt.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	5	4	0	0	0	0
2009	5	4	0	0	0	0
2010	5	4	0	0	0	0
2011	6	1	0	0	0	0
2012	6	1	0	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, a gyermeküket egyedül nevelő anyák, a 45 év feletti nők többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek egyik oka egyebek között az a hagyományos magyar társadalmi családmodell, mely még ma is vallja, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon.
Ezt a szemléletet erősítik a nőkkel kapcsolatos negatív beidegződések. A munkanélküliség aránya e körben magasabb és ez össztársadalmi probléma, amelyen helyi szinten nem lehet segíteni.
Az önkormányzat által szervezett közmunkaprogramok, közfoglalkoztatás során a munkaerő kiválasztásakor igyekszünk figyelembe venni a családi körülményeket, az eltartottak számát, a kort és elhelyezkedési esélyeket.
A gyermek születését követően otthon maradó nő mentális helyzetének figyelemmel kísérésében fokozott szerepet vállal a védőnő, aki szoros, személyes kapcsolatot tart fenn az anyákkal.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében, akárcsak a férfiaké, magas.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradók által kedvezményesen igénybe vehető, új, korszerű ismeretek megszerzését célzó képzési programok körét.
Több gyermeket egyedül nevelő nő családja esetén a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A település 60 éven felüli lakossága a népesség 19,97%-a, 497 fő. Az idősekre vonatkozóan jellemző demográfiai adatok:
- növekszik az átlagéletkor, az idősek száma évről-évre minimálisan, de emelkedik,
- a nők hosszabb élettartamúak, több az egyedül élő özvegyasszony, mint a férfi,
- korban előre haladva csökken a házasok és növekszik az özvegyek aránya, ezzel nő az egyedül élők száma is.

A településen minden időskorú személy rendelkezik valamilyen pénzbeli ellátással, ellátatlan idősről nincs tudomásunk.
Az időskorban jellemző szervi megbetegedések mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember magánya, izolálódása, szellemi és fizikai hanyatlása, önellátási képességének beszűkülése sokuknál okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemzően a betegségek együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az időskori demencia.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2007	277	480	757
2008	269	479	748
2009	276	466	742
2010	275	459	734
2011	284	464	748
2012	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

	időskorúak járadékában részesülők száma
2007	0
2008	1
2009	1
2010	1
2011	1
2012	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a környezetükben, a munkaerőpiacon nincs.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az idősek közintézményekben történő foglalkoztatására sem igény, sem lehetőség nincs a településünkön. Vannak olyan aktív idősek, akik szívesen részt vennének képzéseken.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2007	150	3	2%	68	n.a.	
2008	161	1	0,62%	81	n.a.	
2009	203	5	2,46%	101	n.a.	
2010	213	5	2,34%	144	n.a.	
2011	202	6	2,93%	111	n.a.	
2012	n.a.	n.a.		n.a.	n.a.	

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Fényeslitke községben a település idősei részére helyben biztosított az egészségügyi alapellátás (háziorvos, fogorvos), a közeli Kisvárda városban az egészségügyi szakellátás.

Szociális alapszolgáltatások közül helyben elérhető a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.

Az étkezetést és a házi segítségnyújtást a településen az Önkormányzat a Fényeslitkei Református Egyházközséggel kötött megállapodás alapján biztosítja, mondhatjuk, hogy a terület maximálisan lefedett, nincs ellátatlan idős ember. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a Képviselő-testület a Kistérségi Szociális Szolgálat székhely: 4600 Kisvárda, Szent L. u. 54.) útján biztosítja.

Az idősek nappali ellátása a közeli Kisvárdán vehető igénybe.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2007	339	33	9,73
2008	339	36	10,61
2009	336	44	13,09
2010	363	37	10,19
2011	365	40	10,95
2012	334	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünk központjában működik a Községi és Iskolai Könyvtár, mely az idősek számára minden hétköznap elérhető. Fontosnak tartjuk a generációk közötti kapcsolattartást.

c) idősek informatikai jártassága

Az idősebb korosztály részéről egyre nagyobb az igény az informatikai ismeretek megszerzése iránt. 2013-ban egy 90 órás informatikai tanfolyamnak adott otthont településünk, melyen az idősebb emberek is részt vehettek.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az önkormányzat karácsony közeledtével minden év decemberében köszönti a település időskorú lakosságát (60 éven felülieket). E rendezvényen a köszöntés mellett kulturális műsorban, vendéglátásban és ajándékban is részesülnek az érintettek. Az idősek részvételi aránya 50-60%-os.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Olyan szociális, kulturális programok szervezése, melyek megakadályozzák az elmagányosodást, a gyors fizikai és szellemi leépülést.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan a településen nem állnak rendelkezésre pontos adatok, sem a számuk, sem a lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetükre vonatkozóan.

A fogyatékkal élők és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják.

Az egészséges emberek feladata, olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során a lakhatás, a közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és szórakozás területén is.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2006	83	n.a.
2007	90	n.a.
2008	91	n.a.
2009	96	n.a.
2010	92	n.a.
2011	n.a.	n.a.
2012	n.a.	4

Forrás: helyi adatgyűjtés

Közgyógyellátás, rendszeres szociális segély alkotják a speciális ellátások körét, ezek aránya a nem specifikus szociális ellátásokhoz képest elenyésző mértékű.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	n.a.	0
2009	0	n.a.	0
2010	0	n.a.	0
2011	0	n.a.	0
2012	0	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. Bár a védett munkahelyet a központi költségvetés támogatásban részesíti, a munkáltatók előítélettel fogadják a fogyatékos embereket. Fogyatékos és megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása a településen nem valósul meg.
A közeli Kisvárda városban van olyan munkahely – kevés számban – ahol megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztatnak. A közfoglalkoztatási programok is az egészséges munkaerő foglalkoztatását tűzik ki célul.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem valósul meg a településen fogyatékos, megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatása.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A támogató szolgáltatás a saját lakókörnyezetben élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást. A támogató szolgálat többek között a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad támogatást, emellett az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az önérdek érvényesítést.
Az önálló életvitelt segítő intézményi ellátás a településen nem működik, programok nincsenek.

7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások

	Állami/önkormányzati			*Egyházi*			*Civil*		
	2010	*2011*	*2012*	*2010*	*2011*	*2012*	*2010*	*2011*	*2012*
falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*
étkeztetés	*Van*	*Van*	*Van*	*Van*	*Van*	*Van*	*Nincs*	*Nincs*	*nincs*
házi segítségnyújtás	*Van*	*Van*	*Van*	*Van*	*Van*	*Van*	*Nincs*	*Nincs*	*nincs*

jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	*Van*	*Van*	*Van*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*
családsegítés	*Van*	*Van*	*Van*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*nincs*
közösségi ellátás szenvedélybetegek részére	*Nincs*	*Nincs*	*Van*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*nincs*
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére	*Nincs*	*Nincs*	*Van*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*nincs*
támogató szolgáltatás	*Nincs*	*Van*	*Van*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*
nappali ellátás	*Nincs*	*Van*	*Van*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*Nincs*	*nincs*

Forrás: helyi adatgyűjtés

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyeket megillető pénzbeli ellátási formák a településen: fogyatékossági támogatás, a rokkantsági járadék, a közlekedési kedvezmény. Természetbeni ellátás a parkolási igazolvány, a szociális alapszolgáltatások, a szakosított intézményi ellátások.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Valamennyi közszolgáltatást nyújtó intézményeink fizikai és kommunikációs akadálymentesítése megtörtént.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A településen található önkormányzati fenntartásban működő intézmények akadálymentesítésén túl a különböző szolgáltatást nyújtó épületek közül csak azok akadálymentesek, amely új építésűek.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Az önkormányzati fenntartású munkahelyek akadálymentesek. A többi munkahelyek vonatkozásában vannak még elvégzendő feladatok ezen a téren, bár pontos adatok erre vonatkozóan nincsenek.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A település útjainak, járdáinak, közterületeinek akadálymentesítése terén is vannak elvégzendő feladatok.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A fogyatékos személyek számára speciális helyi szolgáltatások nem működnek a településen.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A településen hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások nem működnek.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségeinek érdekében a környezet 100%-os akadálymentesítése /épület, közterület, járdák/	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. Az Önkormányzat rendszeres támogatja őket (pl.: Fényeslitkei Sportegyesület).

A civil szervezetek függetlenségét elismerjük, és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt az egyházak, civil szervezetek. Az egyházakkal is szoros kapcsolatot ápol az önkormányzat, az étkezetést és a házi segítségnyújtást a településen az Önkormányzat a Fényeslitkei Református Egyházközséggel kötött megállapodás alapján biztosítja.

Az esélyegyenlőségi programok megvalósítása területén önkormányzatunk jelenleg a következő partnerekkel működik együtt.

1./ Kistérségi Szociális Szolgálat

2./ Dombrádi Szociális Intézményfenntartó Társulás Munkaszervezete

3./ Záhonyi Rendőrkapitányság

4./ Járási Munkaügyi Központ

5./ A Fényeslitkei Kossuth Lajos Általános Iskola és a Fényeslitkei Ligetszépe Óvoda gyermekvédelmi felelőse

6./ Fényeslitkei Református Egyházközség

7./ Katolikus Egyház

8./ Polgárőrség

9./ Fényeslitkei Sport Egyesület

10./ Fényeslitkei Egészség - és Családvédő Egyesület

11./ Jegyzői Klub

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

1./ Kistérségi Szociális Szolgálat

A családgondozással és gyermekvédelemmel összefüggő szociális igazgatási feladatokat a Kistérségi Szociális Szolgálat látja el a Kisvárdai Szociális Intézményfenntartó Társulás Intézményeként. Két ügyintézővel látják el feladatukat a Fényeslitkei Polgármesteri Hivatalban. A feladatellátáshoz szükséges eszközöket a polgármesteri hivatal saját költségvetéséből biztosítja, a normatíva kiegészítését önkormányzatunk finanszírozza. A Kistérségi Szociális Szolgálat ügyintézői a település szociálisan hátrányos helyzete miatt rendkívül nagy ügyszámmal, de kifogástalan szakmai munkát végeznek. A feladatellátás során folyamatos, napi szintű kapcsolatban állnak az önkormányzat vezetőivel és intézményvezetőivel. Szükség szerint részt vesznek a képviselő-testület ülésein, önként vállalt feladatként az önkormányzattal együttműködve esélyegyenlőséget elősegítő programokat hajtanak végre. Ilyen programok a teljesség igénye nélkül:

- rendszeres adománygyűjtések évente több alkalommal;
- ruhaosztások szervezése évente több alkalommal;
- élelmiszerosztás évente több alkalommal
- gyermek játszóház szervezése évente több alkalommal;
- gyermekprogramok szervezése;
- falunapi fesztiválon programszervezés;
- A Munkaügyi Központtal történő együttműködés alapján részt vesz foglalkoztatási információk terjesztésében.

2./ Dombrádi Szociális Intézményfenntartó Társulás Szolgálata

A fogyatékos és demens személyek nappali ellátását a Társulási Megállapodás alapján nem a Kisvárdai, hanem a Dombrádi Társulás nyújtja. Az ellátásnak jelenleg nincs jogosultja, azonban a hasonló esetek kezeléséhez szakmai segítséget nyújt a szervezet.

3./ Záhonyi Rendőrkapitányság

A Rendőrkapitányság KMB munkatársával rendszeres napi munkakapcsolat alakult ki. Szorosan együttműködik a Kistérségi Szociális Szolgálat munkatársaival. Működéséhez az önkormányzat rendszeres anyagi támogatást nyújt.

4./ Járási Munkaügyi Központ

A járási munkaügyi központtal szoros együttműködés alakult ki, elsősorban a közfoglalkoztatási programok szervezése területén. Az önkormányzat működteti a START minta (kísérleti) programot.

5./ A Fényeslitkei Kossuth Lajos Általános Iskola és a Fényeslitkei Ligetszépe Óvoda gyermekvédelmi felelőse

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti az iskola pedagógusainak gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata különösen:

a) az osztályokat felkeresve tájékoztatja a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel,

b) a pedagógusok, szülők vagy tanulók jelzése, a velük folytatott beszélgetés alapján megismert veszélyeztetett tanulóknál – a veszélyeztető okok feltárása érdekében – családlátogatáson megismeri a tanuló családi környezetét,

c) gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén kezdeményezi, hogy az igazgató értesítse a gyermekjóléti szolgálatot,

d) a gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken,

e) a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi, hogy az iskola igazgatója indítson eljárást a tanuló lakó-, illetve ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása, szükség esetén a támogatás természetbeni ellátás formájában történő nyújtása érdekében,

f) az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények (pl. gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, drogambulancia, ifjúsági lelkisegély telefon, gyermekek átmeneti otthona stb.) címét, illetve telefonszámát,

g) az iskola nevelési programja, gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai keretében egészségnevelési, ennek részeként kábítószer-ellenes program kidolgozásának segítése, végrehajtásának figyelemmel kísérése; szükség esetén intézkedés megtételének kezdeményezése az iskola igazgatójánál, tájékoztatás nyújtása a tanulók, a szülők és a pedagógusok részére.

6./ Fényeslitkei Református Egyházközség

A református gyülekezet a Szabolcs-Szatmár-Beregi Református Egyházmegyéhez tartozik, Kisvárda szomszédságában. Vasárnapi napokon Istentiszteletet, gyermek Istentiszteletet, továbbá hetente Ifjúsági órát, Bibliaórát tart. Nagy ünnepei előtt bűnbánati hetet tart, valamint legátust, ünnepi követet fogad a Debreceni Református Hittudományi Egyetemről. Részt vesz az iskolai hitoktatásban és nevelésben.

7./ Katolikus Egyház

Fényeslitkén erős és összetartó katolikus közösség működik. Minden vasárnap Ünnepi Szentmisére, a második vasárnap görög katolikus Szent Liturgia megtartására kerül sor. A katolikus egyház képviselője – a református egyház képviselőjéhez hasonlóan – szintén valamennyi ünnepi rendezvényünket megtiszteli jelenlétével. Részt vesz az iskolai hitoktatásban é nevelésben.

8./ Polgárőrség

A települési polgárőrség rendszeres járőrszolgálatot lát el. Részt vesz a falunapi fesztivál és egyéb önkormányzati rendezvények biztosításában, figyelemmel kíséri a gondozásra szoruló idős emberek életkörülményeit, házi segítséget nyújt. Veszélyhelyzetben felkeresi az ellátásra szorulókat, és ellenőrzi személyes biztonságukat. Együttműködési megállapodást kötött a Záhonyi Rendőrkapitánysággal. Az önkormányzat anyagi támogatást nyújt tevékenységéhez.

9./Fényeslitkei Sport Egyesület

Tagjai rendszeresen részt vesznek falunapokon, önálló program szervezésével. Az önkormányzattal közösen több projektben is együttműködik, melyeket szándéknyilatkozatok és együttműködési megállapodások tartalmaznak, szabályoznak. Az önkormányzat kiemelt anyagi támogatást nyújt tevékenységéhez.

10./ Fényeslitkei Egészség - és Családvédő Egyesület

Küldetésének tekinti programok szervezését a település lakosai számára. Az önkormányzattal közösen több projektben is együttműködik, melyeket szándéknyilatkozatok és együttműködési megállapodások tartalmaznak, szabályoznak. Az önkormányzat anyagi támogatást nyújt tevékenységéhez.

11./ Jegyzői Klub

Civil szervezetként részt vesz az önkormányzatot érintő javaslatok kidolgozásában és véleményezésében. Közreműködik a szakmai információk továbbításában, a jó gyakorlatok végrehajtásában. Részt vesz esélyegyenlőséget érintő szakmai programok kidolgozásában és megosztásában.

Településünkön kisebbségi önkormányzat nem működik.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Önkormányzatunk szorosan együttműködik feladatai végrehajtása során más önkormányzatokkal, és részt vesz saját tapasztalatai megosztásában, átadásában.

Fényeslitke Község Önkormányzata számos szociális és gyermekjóléti feladatot társulás keretében lát el. A bölcsődei ellátást az Ajaki Közoktatási intézményfenntartó Társulással kötött megállapodás alapján biztosítja . A kisvárdai székhellyel működő Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás keretében biztosítja a lakosok számára a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, az idős és demens betegek nappali ellátását, a fogyatékos személyek nappali ellátását, a családi napközit. A feladatellátás a partnerek megelégedésére valósul meg, ezért 2013-ban a képviselő-testület ismét a közös feladatellátásról döntött.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön nemzetiségi önkormányzat nem működik.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Olyan civil szervezet nem működik a településen, mely esélyegyenlőségi tevékenységet fejtene ki.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

For-profit szereplők nem vesznek részt a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Tekintettel a település lakosságszámára, nem célszerű a képviselő-testülettől független HEP fórum létrehozása, indokoltabb a források elosztása és a döntéshozatal során központi szerepet játszó képviselő-testületi ülésekre becsatornázni az együttműködés feladatait. A képviselő-testület a korábban kialakított együttműködések keretein belül rendszeresen meghallgatja a HEP 8./ pontjában nevesített szervezetek beszámolóit, amely egyben a támogatásuk és azzal történő elszámolás feltételét és képezi. A részt vevő szervezetekkel az önkormányzat referensei rendszere, napi kapcsolatban állnak, véleményeik és észrevételeik nagy pontossággal és gyorsan becsatornázhatóak, és a szükséges intézkedésekhez a testületi tagok tevékeny együttműködése mellett valósíthatóak meg. A helyzetelemzés elkészítésében részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési szakemberek. A módszer a személyes kapcsolattartás, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltérképezése, majd a program tervezet véleményezése.

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az elfogadott dokumentum – papír alapon – hozzáférhető lesz az oktatási, a szociális intézményekben, a községi könyvtárban és a Polgármesteri Hivatalban, elektronikusan pedig a község honlapján.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
	Anyagi, gazdálkodási (kevés jövedelem, jövedelem beosztásának problémája)	Az Önkormányzat által nyújtott lakásfenntartási támogatások közvetlenül a közüzemi szolgáltatóknak való eljuttatása. Adósságkezelési, pénzgazdálkodási tanácsadások, takarékoskodással kapcsolatos előadások
	Szűrővizsgálatokon való részvétel alacsony aránya.	Az egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is,, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való mind nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti.
	Higiéniai	Prevenciós programok szervezése, egészségügyi felhívások elkészítése, előadások megtartása szakemberek bevonásával.
	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
	A roma népesség hátrányos helyzete több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője. Csak a több problématerületre az oktatás, foglalkoztatás, szociális és egészségügyi területre egyszerre koncentráló, átfogó problémakezelési	Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához. Közösségi szociális munka szervezése.

	megoldások, komplex programok vezethetnek eredményre.	
Gyermekek	Veszélyeztetettségi tényezők kialakulása, hatása	Veszélyeztetettségi tényezők kialakulásának, hatásuknak enyhítése programok szervezésével, jelzőrendszer erősítésével.
	Valamely tárgyból kiemelkedő tudással és/vagy érdeklődéssel rendelkező gyermekek megrekednek az általános iskolai tananyag szintjén, pedig többen kiegészítő tudásra vágynak	tehetséggondozó programok indítása
	A halmozottan hátrányos helyzetű és roma gyerekek nem megfelelő testi higiénével rendelkeznek, gyakori a fejtetvesség	Szűrőprogramok gyakoribbá tétele, a gyermekek számára előadások tartása (testi higiéné, pszichológiai) a témával kapcsolatosan
Idősek	Magas az egyedül élők aránya.	Olyan szociális, kulturális programok szervezése, melyek megakadályozzák az elmagányosodást, a gyors fizikai és szellemi leépülést.
Nők	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében azonos a férfiakéval	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradók által kedvezményesen igénybe vehető, új, korszerű ismeretek megszerzését célzó képzési programok körét
	Több gyermeket egyedül nevelő nő családja esetén a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
Fogyatékkal élők	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségeinek érdekében a környezet 100%-os akadálymentesítése /épület, közterület, járdák/	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése.

.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint **intézkedés címe, megnevezése**	Az intézkedésbe bevont **aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst**
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	Helyi foglalkoztatási lehetőségek bővítése.	Önkormányzati vezetők, Kisvárdai Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége, **jegyző.**
	Alapvető pénzkezelési és életvezetési ismeretek elsajátítását célzó tanfolyam szervezése	**Kistérségi Szociális Szolgálat adósságkezelési tanácsadója, családgondozója** Kisvárdai Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltségének referense
	Egészségügyi szűrések körének bővítése	Háziorvosi Szolgálat, érintettek, **védőnő.**
	Szociális, gyermekjóléti, képzési szolgáltatások bővítése.	Kisvárdai Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége, családgondozó, Kistérségi Szociális Szolgálat intézményvezetője, **szociális ügyintéző.**
	Komplex programok bevezetése, szervezése.	Szociális ügyintéző, Kisvárdai Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége, Önkormányzati intézmények vezetői, **családgondozó.**
	Személyi higiénia kultúrájának fejlesztése	**Gyermekjóléti Szolgálat,** Óvodai, iskolai alkalmazottak, védőnő, háziorvosi szolgálat Fényeslitkei Egészség - és Családvédő Egyesület.
Gyermekek	Felvilágosító programok, előadások szervezése.	**Gyermekjóléti Szolgálat**, Óvodai, iskolai alkalmazottak, védőnő.
	Az Önkormányzat tulajdonában lévő Sportpálya öltöző épület felújítása	**Polgármester**, Képviselőtestület, FSE elnöke
	Személyi higiénia kultúrájának fejlesztése	**Gyermekjóléti Szolgálat,** Óvodai, iskolai alkalmazottak, védőnő, háziorvosi szolgálat Fényeslitkei Egészség - és Családvédő Egyesület.
	Tehetséggondozó programok indítása	**Óvodai, iskolai alkalmazottak**, családgondozó, Képviselő-testület
Idősek	Szociális, kulturális szolgáltatások bővítése	Fényeslitkei Református Egyházközség, szociális előadó, **családgondozó**
Nők	Képzési programok körének bővítése	Kisvárdai Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége, **védőnő**, családgondozó, Fényeslitkei Egészség - és Családvédő Egyesület
	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások kialakítása	Szociális ügyintéző, **jegyző**, Gyermekjóléti Szolgálat
Fogyatékkal élők	Akadályok megszüntetése	**Önkormányzati vezetők**, Jegyző, Háziorvosi szolgálat

Jövőképünk

Jövőképünket kifejezik a HEP elején az értékeink, küldetésünk cím alatt megfogalmazott gondolatok, elvárások. Ezek szellemében kell végeznünk azt a nem könnyű munkát, mely által olyan településen élhetünk majd, ahol jó érzés élni, olyan emberekkel, akik bár egyenként másak, de együtt egy egészet képeznek.

- Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák egyenlő eséllyel kezdik meg életüket.
- Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők emberhez méltó életminőségének biztosításában segítséget tudjunk nyújtani.
- Kiemelt területnek tartjuk, hogy a gyermekek a városi gyermekekkel azonos feltételek mellett válhassanak felnőtté.
- Folyamatosan odafigyelünk arra, hogy megelőzzük az idősek elmagányosodását, izolációját.
- Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a foglalkoztatási feltételek javítását.
- Különös figyelmet fordítunk ara, hogy észrevegyük a fogyatékkal élők számára megoldhatatlan mindennapi problémákat, és erőnkhöz mérten segítsük azok elhárítását.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	**Helyi foglalkoztatási lehetőségek bővítése**
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**A szegénység oka és következménye is a tartós munkanélküliség. A munkanélküliek száma a településen évről évre nem csökken. A munkahelyek száma sem a településen sem a környékén nem növekszik. A helyi vállalkozók kevés embert foglalkoztatnak. A munkanélküliek száma átlagosan évről évre megközelíti a 200 főt.**
Elsődleges célcsoport(ok)	Álláskeresők, mélyszegénységben élők, romák
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	1.) Lehetőségek, igények felmérése, 2.) munkahelyteremtés – akár EU-s pályázatok kihasználásával, 3.) munkanélküliség folyamatos csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1.) Életvezetési tanácsadás, 2.) munkahelyteremtés ösztönzése, 3.) monitoring, utólagos felmérések
Résztvevők és felelős	Önkormányzati vezetők, jegyző, **polgármester,** érintettek**.**
Partnerek	Kisvárdai Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége, cégek
Határidő(k) pontokba szedve	1.) 2013.08.31., 2.) 2016.08.31., 3.) 2018. 08.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1.) Jelenléti ív, felmérések dokumentációja, 2.) pályázati dokumentáció, 3.) elszámolások.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Alacsony részvétel, - forráshiány, - érdektelenség
Szükséges erőforrások	**Önkormányzati és pályázati**

Intézkedés címe:	**Alapvető pénzkezelési és életvezetési ismeretek elsajátítását célzó tanfolyam szervezése**
Elsődleges célcsoport(ok)	Álláskeresők, mélyszegénységben élők, romák
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**A célcsoportot kitevő személyek nagy része nem tudja és nem is akarja a jövedelmét a súlyozott, alapvető életvezetési elvek szerint beosztani**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Évente legalább egy alkalommal, legalább elbeszélgetés, személyes konzultáció szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1./ Igényfelmérés (csak azon lehet segíteni, aki ezt szeretné és hajlandó együttműködni) 2./ személyes konzultáció megszervezése 3./ személyes konzultáció tartása
Résztvevők és felelős	**Kistérségi Szociális Szolgálat adósságkezelési tanácsadója, családgondozója**
Partnerek	Kisvárdai Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltségének referense
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatosan, havi rendszerességgel dokumentált kapcsolattartás ellátottakkal
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Folyamatosan, havi rendszerességgel dokumentált kapcsolattartás ellátottakkal
Kockázatok és csökkentésük eszközei	1./ Érdektelenség – motivációt felmérő előzetes elbeszélgetés 2./ Forráshiány – TÁMOP pályázati lehetőségek kihasználása
Szükséges erőforrások	**Önkormányzati és pályázati**

Intézkedés címe:	**Egészségügyi szűrések körének bővítése**
Elsődleges célcsoport(ok)	Mélyszegénységben élők, romák
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**Az egészségügyi szűrések életet menthetnek és a problémák korai diagnosztizálásával nagymértékben javíthatják a gyógyulás esélyét, ezáltal a lakosság általános egészségi állapota is javulhat. Az egészségtudatos nevelés nehéz feladat, amikor a legtöbb munkahely nem tolerálja az egészségi problémák miatti hiányzásokat, távolmaradást. Ezen a szemléleten is szükséges változtatni.**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A célcsoport tagjainak mind a kötelező, mind az önkormányzat, vagy civil szervezetek által szervezett egészségügyi szűréseken való részvétele.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1.) tájékoztatás – fórum szervezése, amennyiben szükséges felszólítások küldése,2.) a szűrőprogramok hasznosságának bemutatása
Résztvevők és felelős	Érintettek, Háziorvosi Szolgálat, **védőnő.**
Partnerek	Önkormányzati Intézmények vezetői, Háziorvosi Szolgálat.
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Esetszámok csökkenése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdektelenség
Szükséges erőforrások	**Önkormányzati és pályázati**

Intézkedés címe:	**Szociális, gyermekjóléti, képzési szolgáltatások bővítése.**
Elsődleges célcsoport(ok)	Álláskeresők, mélyszegénységben élők, romák, gyermekek
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**A szociálisan nehéz körülmények közé születőknek szinte esélye sincs a „kitörésre". A szegénység szegénységet szül és ez generációkon át öröklődik. E körben kis eredményt elérni is nagy befektetett munkát igényel. Az elmozdulásnál már csak a szintén tartós nehezebb. Nem helyi szintű szolgáltatásokra van szükség, hanem térségi szinten egységesekre.**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Szociális biztonság növelése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1.) igényfelmérés, 2.) segítő beszélgetések, 3.) pályázati lehetőségek keresése, kihasználása
Résztvevők és felelős	családgondozó, **szociális ügyintéző.**
Partnerek	Kisvárdai Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége, Kistérségi Szociális Szolgálat intézményvezetője, óvoda, általános iskola pedagógusai
Határidő(k) pontokba szedve	1.) 2013.08.31., 2.) évente minimum 2 fórum tartása 3.) pályázati lehetőségek, partnerség kihasználása 2018.08.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1.) Jelenléti ív, felmérések dokumentációja, 2.) pályázati dokumentáció, 3.) elszámolások.- Csökkenő munkanélküliség, munkahelyek száma növekszik
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány, érdektelenség
Szükséges erőforrások	**Önkormányzati, pályázati**

Intézkedés címe:	**Komplex programok bevezetése, szervezése**.
Elsődleges célcsoport(ok)	Álláskeresők, mélyszegénységben élők, romák,
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**A szegénység az élet minden területét befolyásolja. Mivel egyre több a szegény család a településen, annál jobban látszanak a különbségek. E körből önerőből felemelkedni szinte lehetetlen.**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Évente legalább egy alkalommal, legalább 8 fő részvételével oktatás szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1./ Igényfelmérés (csak azon lehet segíteni, aki ezt szeretné és hajlandó együttműködni) 2./ tanfolyam megszervezése 3./ tanfolyam megtartása
Résztvevők és felelős	Szociális ügyintéző, Önkormányzati intézmények vezetői, **családgondozó.**
Partnerek	Kisvárdai Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége,
Határidő(k) pontokba szedve	Évente egy tanfolyam szervezése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Évente legalább egy alkalommal, legalább 8 fő részvételével oktatás szervezése. Eredményesség mérése utánkövetéssel, a tapasztalatok beépítése a tanfolyam anyagába.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	1./ Érdektelenség – motivációt felmérő előzetes elbeszélgetés 2./ Forráshiány – TÁMOP pályázati lehetőségek kihasználása
Szükséges erőforrások	**Önkormányzati és pályázati**

Intézkedés címe:	**Felvilágosító programok, előadások szervezése**
Elsődleges célcsoport(ok)	Gyermekek,
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**A gyermekek veszélyeztetettségének nagyon sokféle jele van. Ezeknek a korai felismerése azért fontos, mert sokkal könnyebb a problémákat még idejében kezelni, mint a már régen fennállókat megszüntetni. A jelzőrendszer jó működésével már jelentős eredmény érhető el. Sajnos ezt maguk a jelzőrendszeri tagok sem látják mindig tisztán.**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Veszélyeztetettségi tényezők kialakulásának megelőzése, hatásuk enyhítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Programok, előadások szervezése, jelzőrendszer erősítése
Résztvevők és felelős	**Gyermekjóléti Szolgálat**, Óvodai, iskolai alkalmazottak, védőnő.
Partnerek	védőnő
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Veszélyeztetett gyermekek és védelembe vett gyermekek létszámának csökkenése. Előadások magas szintű látogatottsága
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem megfelelő információáramlás, kommunikáció
Szükséges erőforrások	**önkormányzati**

Intézkedés címe:	**Személyi higiénia kultúrájának fejlesztése**
Elsődleges célcsoport(ok)	Gyermekek, Romák, mélyszegénységben élők
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A személyi higiénia kultúrájának fejlesztése alapvető feladat, mivel a program készítése során több alapvető problémát tártunk fel: - kötelező és nem kötelező védőoltások felvételének hiánya, biztosítása - ételkészítés higiéniájának hiánya, - rágcsálók – rovarok elleni védekezés hiánya, - fejtetvesség elleni védekezés hiánya, - hobbiállat tartásának nem megfelelő módja. jele van. Ezeknek a korai felismerése azért fontos, mert sokkal könnyebb a problémákat még idejében kezelni, mint a már régen fennállókat megszüntetni. A jelzőrendszer jó működésével már jelentős eredmény érhető el. Sajnos ezt maguk a jelzőrendszeri tagok sem látják mindig tisztán. Az egészségügyi szűrések életet menthetnek és A fenti problémák kiküszöbölésével, és az egészségtudatos neveléssel az érintett célcsoportok általános egészségi állapota is javulhat.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Veszélyeztetettségi tényezők kialakulásának megelőzése, hatásuk enyhítése, egészségtudatos életmódra nevelés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Programok –gyakorlati bemutatók, előadások szervezése,
Résztvevők és felelős	**Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója,** Óvodai, iskolai alkalmazottak, háziorvos, védőnő.
Partnerek	háziorvosi szolgálat Fényeslitkei Egészség - és Családvédő Egyesület.
Határidő(k) pontokba szedve	2013.12.31-folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A problémával érintettek létszámának csökkenése. Előadások magas szintű látogatottsága
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, kommunikáció hiánya
Szükséges erőforrások	**önkormányzati**

Intézkedés címe:	**Tehetséggondozó programok indítása**
Elsődleges célcsoport(ok)	Gyermekek,
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Valamely tárgyból kiemelkedő tudással és/vagy érdeklődéssel rendelkező gyermekek megrekednek az általános iskolai tananyag szintjén, pedig többen kiegészítő tudásra vágynak.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A célcsoport ismereteinek bővítése 1./ Igényfelmérés (mely tárgyakból van a legnagyobb igény az ismeretek bővítésére, mely iskolával kívánnak diákcsere kapcsolatot kiépíteni) 2./ tanfolyamok, szakkörök, versenyek megszervezése (diákok-tanárok felkészítése) 3./ tanfolyam, szakkör, verseny megtartása 4./ Amennyiben lehetséges tehetséggondozó programokhoz, ösztöndíjpályázatokhoz való csatlakozás, ösztöndíj alapítása (az önkormányzat és a lehetséges támogatók anyagi lehetőségeihez mérten)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Programok, előadások szervezése, diákcsere kapcsolatok erősítése
Résztvevők és felelős	**Óvodai, iskolai alkalmazottak**, családgondozó,
Partnerek	Képviselő-testület
Határidő(k) pontokba szedve	1.) 2013.09.30., 2.) évente minimum 2 szakkör tartása 3.) pályázati lehetőségek, partnerség kihasználása 2018.08.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1.) Előadások, szakkörök, versenyek magas szintű látogatottsága, 2.) Felvételi eredmények – továbbtanulási mutatók javulása, 3.) „Önfenntartó” csere-diákkapcsolat megvalósítása,
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, pályázati lehetőségek hiánya, forráshiány
Szükséges erőforrások	**Önkormányzati, pályázati**

Intézkedés címe:	**Az Önkormányzat tulajdonában lévő Sportpálya öltöző épület felújítása**
Elsődleges célcsoport(ok)	Gyermekek, Fiatalok, idősek, nagycsaládosok, középkorú, egészségügyileg veszélyeztetett generáció
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A 15-59 éves népesség szám jelenleg nem rendelkezik olyan sportlétesítménnyel, amely közösségi sport és egészség-megőrzési igényeket kielégíthetne. A települési sportinfrastruktúra felújítása enyhítheti ezt a helyzetet
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Futballcsapat működését, egyéb szabadidős elfoglaltság biztosítását szolgáló intézmény létesítése, amelyet minden korosztály igénybe tud venni.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1./ Utánpótlásnevelés biztosítása fiatalok bevonása érdekében 2./ Sportpálya felújítása 3./ Sportlétesítmény akadálymentesítése, látogathatóság biztosítása idősek részére 4./ Családi sportlehetőség és szabadidős elfoglaltságok biztosítása az infrastruktúrafejlesztés keretein belül
Résztvevők és felelős	**Polgármester**, Képviselőtestület,
Partnerek	FSE elnöke
Határidő(k) pontokba szedve	Véghatáridő a pályázati ráutaltság miatt nem állapítható meg. Évente indokolt a pályázati források feltérképezése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A következő feladatok teljes vagy részleges teljesítettsége: 1./ Utánpótlásnevelés biztosítása fiatalok bevonása érdekében 2./ Sportpálya felújítása 3./ Sportlétesítmény akadálymentesítése, látogathatóság biztosítása idősek részére 4./ Családi sportlehetőség és szabadidős elfoglaltságok biztosítása az infrastruktúrafelesztés keretein belül
Kockázatok és csökkentésük eszközei	1./ Forráshiány: pályázati lehetőségek rendszeres nyomon követése; 2./ Pályázat elutasítása: jogszerű lobbi, minőségi szolgáltatást nyújtó pályázatíró megbízása, önkormányzati dolgozók utasítása kiemelt projektként történő kezelésre
Szükséges erőforrások	**Önkormányzati és pályázati**

Intézkedés címe:	**Szociális, kulturális szolgáltatások bővítése**
Elsődleges célcsoport(ok)	Idősek
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**Az idősek között nagyon sok az egyedül élő, özvegy családi állapotú személy és többségük nő. Bár az idősek többségének vannak gyermekei, de ritka a szoros napi kapcsolat, gyakori a gyermekek távolmaradása, a gondoskodás hiánya. Az egyedüllétet bár meg lehet szokni, de az ember, társas lény és fontosak az emberi kapcsolatok, a visszajelzések.**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Idősek nagy száma , a kulturális programok alacsony száma miatt reális veszély különösen az egyedülálló idős emberek elmagányosodása, izolációja. Elkerülésének egy lehetséges eszköze bármilyen program megszervezése, de a „fiatalos” idősek számára az alapvető infokommunikációs eszközök elsajátítása segíthet az elmagányosodás elkerülésében: 1.) szolgáltatások iránti igény felmérése, 2.) Tanfolyamok, kulturális programok szervezése, 3.) monitoring.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Közösségi programok szervezése idős emberek számára
Résztvevők és felelős	szociális előadó, **családgondozó**
Partnerek	Fényeslitkei Református Egyházközség
Határidő(k) pontokba szedve	Negyedévente a következő negyedévre aktuális programok kialakítása, belső forrás rendelkezésre állásától függően
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1./ minimum 3 alkalom/év; 2./ minimum 45 résztvevő/év
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, elzárkózás idősek részéről – a programok, szolgáltatások népszerűsítésével az elzárkózás csökkenthető
Szükséges erőforrások	**Önkormányzati és pályázati**

Intézkedés címe:	**Képzési programok körének bővítése**
Elsődleges célcsoport(ok)	Nők
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**A nők körében szinte ugyanolyan mértékű a munkanélküliség, mint a férfiak esetében. Az alacsony iskolai végzettség szintén általánosan jellemző e körben is. Nem átképzési problémák vannak, hanem képzettségi hiány van. A nők kevés része látja be, hogy az anyaság nem lehet megélhetési forrás és csak időlegesen biztosít ellátásra jogosultságot.**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	1.) Tanfolyamok, állásbörzék szervezése, - Munkatapasztalat szerzés, alapvető munkavállalói kompetenciák elsajátításának biztosítása. 2.) A nők foglalkoztatottságának javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1.) Lehetőségek, igények felmérése, 2.) Tanfolyamok, állásbörzék szervezése, munkahelyteremtés ösztönzése, 3.) monitoring, utólagos felmérések
Résztvevők és felelős	Kisvárdai Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége, védőnő, **családgondozó**
Partnerek	Fényeslitkei Egészség - és Családvédő Egyesület
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1.) Kérdőívek, 2.) Jelenléti ív, fotódokumentáció, emlékeztető, 3.) együttműködési megállapodások, 4.) nyertes pályázatok 5.) elszámolás, monitoring
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, forráshiány
Szükséges erőforrások	**Önkormányzati, pályázati**

Intézkedés címe:	**Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások kialakítása**
Elsődleges célcsoport(ok)	Nők
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**A gyermekét/eit egyedül nevelő nő a nehéz sorsú családok között is a legnehezebb helyzetben van. Családfenntartóként kell helytállnia és biztosítani gyermekei számára ugyanazokat a lehetőségeket, esélyeket, mint a két szülős családok. Ez már start helyzetből rögtön hátrányt jelent.**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	1.) A törvényben meghatározott kötelező és az önkormányzat által adható támogatások célszerű – pontos felhasználása. 2.) A meglévő szolgáltatások, ellátási formák hatékonyabb kihasználása. 3.) új-személyre szabott szolgáltatások
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1.) Igényfelmérés – problémafelmérés, 2.) szolgáltatások (segítő beszélgetések stb.) megszervezése, valamint a célzott támogatások felosztása belső forrásoktól függően, 3.) utólagos felmérések
Résztvevők és felelős	Szociális ügyintéző, **jegyző**, Gyermekjóléti Szolgálat
Partnerek	Képviselőtestület
Határidő(k) pontokba szedve	1.) 2013.09.30. 2.) 2014.09.30., 3.) 2018.09.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- a támogatások felhasználásáról készített dokumentáció – lista, - a segítő beszélgetések, családlátogatások alkalmával készített dokumentáció,
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, információhiány, forráshiány
Szükséges erőforrások	**önkormányzati**

Intézkedés címe:	**Akadályok megszüntetése**
Elsődleges célcsoport(ok)	**Fogyatékkal élők**, Idősek, mozgásszervi megbetegedésben szenvedők, nagycsaládosok, kismamák, fiatalok
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	**A fizikai akadálymentesítés hiánya szinte minden lehetőségtől megfosztja a fogyatékos emberek többségét. Hátrányaik jelentősen csökkenthetők azáltal ha ugyanolyan eséllyel juthatnak hozzá szolgáltatásokhoz, ellátásokhoz, információkhoz, mint egészséges embertársaik. A középületek akadálymentesítését a közterületek, közlekedési eszközök akadálymentesítése teheti teljessé.**
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	1.) A komplex mozgáskorlátozotti akadálymentesítés megvalósítása, 2.) Valamennyi háztartás számára a megfelelő minőségű gyalogjárda elérésének biztosítása 3.) Gyalogátkelőhely – gyalogos lámpa kiépítése a Fényeslitkei Kossuth Lajos Általános Iskola előtti területen, 4.) Parkoló kiépítése a Fényeslitkei Ligetszépe Óvoda előtti területen, 5.) Az intézmények és a település elektronikus elérhetőségeinek infokommunikációs akadálymentesítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1.) Járdaépítés – felújítás, 2.) Gyalogátkelőhely kiépítése, 3.) Parkoló kiépítése 4.) Infokommunikációs akadálymentesítés
Résztvevők és felelős	**Képviselő-testület**, Jegyző, Háziorvosi szolgálat
Partnerek	Fényeslitkei Egészség - és Családvédő Egyesület
Határidő(k) pontokba szedve	véghatáridő pályázati forrásigény miatt bizonytalan
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1.) A beruházások előkészítése (tervdokumentáció, engedélyeztetés), 2.) pályázatok benyújtása 3.) projektek megvalósítása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány, pályázati lehetőségek hiánya
Szükséges erőforrások	**Önkormányzati, pályázati**

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1.	Helyi foglalkoztatási lehetőségek bővítése	A szegénység oka és következménye is a tartós munkanélküliség. A munkanélküliek száma a településen évről évre nem csökken.	Munkanélküliség folyamatos csökkentése	Elősegíti a településfejlesztési célok megvalósítását	Életvezetési tanácsadás, munkahelyteremtés ösztönzése	polgármester,	2018.08.31.	A programban résztvevők száma, nyertes pályázatok száma	Pénzügyi: Önkormányzati és pályázati források, Humán: a meglévő ügyintézői háttér, szükség esetén pályázatíró	Saját forrásból minimális mértékben fenntartható, pályázati forrásból fejleszthető
2.	Alapvető pénzkezelési és életvezetési ismeretek elsajátítását célzó tanfolyam szervezése	A célcsoportot kitevő személyek nagy része nem tudja és nem is akarja a jövedelmét a súlyozott, alapvető életvezetési elvek szerint beosztani	Évente legalább egy alkalommal, legalább elbeszélgetés, személyes konzultáció szervezése	Elősegíti a településfejlesztési célok megvalósítását	Évente legalább egy alkalommal, legalább elbeszélgetés, személyes konzultáció szervezése	családgondozó	Folyamatos, havi rendszerességgel dokumentált kapcsolattartás az ellátottakkal-2018.	A programban résztvevők száma, nyertes pályázatok száma, kapcsolattartásról készült dokumentáció.	Pénzügyi: Önkormányzati és pályázati források, Humán: a meglévő ügyintézői háttér, szükség esetén pályázatíró	Saját forrásból minimális mértékben fenntartható, pályázati forrásból fejleszthető
3.	Egészségügyi szűrések körének bővítése	Az egészségügyi szűrések életet menthetnek és a problémák korai diagnosztizálásával nagymértékben javíthatják a	A célcsoport tagjainak mind a kötelező, mind az önkormányzat, vagy civil szervezetek által szervezett egészségügyi	Elősegíti a településfejlesztési célok megvalósítását	Fórumok szervezése, szűrőprogramok hasznosságának bemutatása	védőnő	Folyamatos-2018.	Beteg-esetszámok csökkenése	Pénzügyi: Önkormányzati és pályázati források, Humán: a meglévő ügyintézői háttér, szükség esetén	Saját forrásból minimális mértékben fenntartható, pályázati forrásból fejleszthető

		gyógyulás esélyét, ezáltal a lakosság általános egészségi állapota is javulhat.	szűréseken való részvétele.						pályázatíró, szakelőadó	
4.	Szociális, gyermekjóléti, képzési szolgáltatások bővítése.	A szociálisan nehéz körülmények közé születőknek szinte esélye sincs a „kitörésre”. A szegénység szegénységet szül és ez generációkon át öröklődik.	Szociális biztonság növelése.	Elősegíti a településfejlesztési célok megvalósítását	igényfelmérés, pályázati lehetőségek keresése, kihasználása	szociális ügyintéző	2018.08.31.	A programban résztvevők száma, nyertes pályázatok száma, intézkedések száma	Pénzügyi: Önkormányzati és pályázati források, Humán: a meglévő ügyintézői háttér, szükség esetén pályázatíró, szakelőadó	Saját forrásból minimális mértékben fenntartható, pályázati forrásból fejleszthető
5.	Komplex programok bevezetése, szervezése.	A szegénység az élet minden területét befolyásolja. Mivel egyre több a szegény család a településen, annál jobban látszanak a különbségek. E körből önerőből felemelkedni szinte lehetetlen.	Évente legalább egy alkalommal, legalább 8 fő részvételével oktatás szervezése	Elősegíti a településfejlesztési célok megvalósítását	Igényfelmérés, tanfolyam megszervezése, tanfolyam megtartása	családgondozó	Évente egy tanfolyam szervezése - 2018.	A programban résztvevők száma, nyertes pályázatok száma, intézkedések száma	Pénzügyi: Önkormányzati és pályázati források, Humán: a meglévő ügyintézői háttér, szükség esetén pályázatíró, szakelőadó	Saját forrásból minimális mértékben fenntartható, pályázat forrásból fejleszthető
6.	Személyi higiénia kultúrájának fejlesztése	A személyi higiénia kultúrájának fejlesztése alapvető feladat	Veszélyeztetettségi tényezők kialakulásának megelőzése, hatásuk enyhítése, egészségtudatos	Elősegíti a településfejlesztési célok megvalósítását	Programok – gyakorlati bemutatók, előadások szervezése	családgondozó	2013.12.31.- folyamatos	A programban résztvevők száma,	Pénzügyi: Önkormányzati források, Humán: a meglévő ügyintézői háttér,	Saját forrásból finanszírozható,

			életmódra nevelés						családgondozó, háziorvos, védőnő	
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1.	Felvilágosító programok, előadások szervezése	A gyermekek veszélyeztetettségének nagyon sokféle jele van. Ezeknek a korai felismerése azért fontos, mert sokkal könnyebb a problémákat még idejében kezelni, mint a már régen fennállókat megszüntetni.	Veszélyeztetettségi tényezők kialakulásának megelőzése, hatásuk enyhítése	Elősegíti a településfejlesztési célok megvalósítását	Programok, előadások szervezése, jelzőrendszer erősítése	Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója	Folyamatos - 2018.	A programban résztvevők száma,	Pénzügyi: Önkormányzati források, Humán: a meglévő ügyintézői háttér, családgondozó, védőnő	Saját forrásból finanszírozható,
2.	Személyi higiénia kultúrájának fejlesztése	A személyi higiénia kultúrájának fejlesztése alapvető feladat	Veszélyeztetettségi tényezők kialakulásának megelőzése, hatásuk enyhítése, egészségtudatos életmódra nevelés	Elősegíti a településfejlesztési célok megvalósítását	Programok – gyakorlati bemutatók, előadások szervezése	családgondozó	2013.12.31.- folyamatos	A programban résztvevők száma	Pénzügyi: Önkormányzati források, Humán: a meglévő ügyintézői háttér, családgondozó, háziorvos, védőnő	Saját forrásból finanszírozható
3.	Tehetséggondozó programok indítása	Valamely tárgyból kiemelkedő tudással és/vagy érdeklődéssel rendelkező gyermekek megrekednek az általános iskolai tananyag szintjén, pedig többen kiegészítő	A célcsoport ismereteinek bővítése	Elősegíti a településfejlesztési célok megvalósítását, Közoktatás feladat-ellátási, intézményhálózat működtetési, fejlesztési és esélyegyenlőségi terv,	Programok, előadások szervezése, diákcsere kapcsolatok erősítése	Óvodai, iskolai alkalmazottak	2018.08.31.	A programban résztvevők száma, nyertes pályázatok száma, intézkedések száma	Pénzügyi: Önkormányzati és pályázati források, Humán: a meglévő ügyintézői – pedagógus háttér, szükség esetén pályázatíró, szakelőadó	Saját forrásból minimális mértékben fenntartható, pályázat forrásból fejleszthető

		tudásra vágynak								
4.	Az Önkormányzat tulajdonában lévő Sportpálya öltöző épület felújítása	A 15-59 éves népesség szám jelenleg nem rendelkezik olyan sportlétesítmén nyel, amely közösségi sport és egészség-megőrzési igényeket kielégíthetne. A települési sportinfrastrukt úra felújítása enyhítheti ezt a helyzetet.	Futballcsapat működését, egyéb szabadidős elfoglaltság biztosítását szolgáló intézmény létesítése, amelyet minden korosztály igénybe tud venni.	Elősegíti a településfejleszt ési célok megvalósítását	Utánpótlásnevel és biztosítása fiatalok bevonása érdekében Sportpálya felújítása Sportlétesítmén y akadálymentesít ése, látogathatóság biztosítása idősek részére Családi sportlehetőség és szabadidős elfoglaltságok biztosítása	Polgármester	Véghatáridő a pályázati ráutaltság miatt nem állapítható meg. Évente indokolt a pályázati források feltérképezése-2018.	Sportpálya felújítása-projekt megvalósulása, Sportlétesítmén y akadálymentesít ése, felújítása, Családi sportrendezvén yek szervezése	Pénzügyi: Önkormányzati és pályázati források, Humán: a meglévő ügyintézői – pedagógus háttér, szükség esetén pályázatíró, tervező, műszaki ellenőr, projektmenedzs er	Saját forrásból minimális mértékben fenntartható, pályázat forrásból fejleszthető
…										
III. A nők esélyegyenlősége										
1.	Képzési programok körének bővítése	A nők körében szinte ugyanolyan mértékű a munkanélkülisé g, mint a férfiak esetében. Az alacsony iskolai végzettség szintén általánosan jellemző e körben is. Nem átképzési problémák vannak, hanem képzettségi hiány van. A nők kevés része látja be, hogy az	Tanfolyamok, állásbörzék szervezése, - Munkatapasztal at szerzés, alapvető munkavállalói kompetenciák elsajátításának biztosítása. A nők foglalkoztatotts ágának javítása	Elősegíti a településfejleszt ési célok megvalósítását	Lehetőségek, igények felmérése, Tanfolyamok, állásbörzék szervezése, munkahelytere mtés ösztönzése, monitoring, utólagos felmérések	családgondozó	Folyamatos-2018.	A programban résztvevők száma, nyertes pályázatok száma,	Pénzügyi: Önkormányzati és pályázati források, Humán: a meglévő ügyintézői – pedagógus háttér, szükség esetén pályázatíró, szakelőadó	Saját forrásból minimális mértékben fenntartható, pályázat forrásból fejleszthető

		anyaság nem lehet megélhetési forrás és csak időlegesen biztosít ellátásra jogosultságot.								
2.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások kialakítása	A gyermekét/eit egyedül nevelő nő a nehéz sorsú családok között is a legnehezebb helyzetben van. Családfenntartóként kell helytállnia és biztosítani gyermekei számára ugyanazokat a lehetőségeket, esélyeket, mint a két szülős családok.	A törvényben meghatározott kötelező és az önkormányzat által adható támogatások célszerű – pontos felhasználása. A meglévő szolgáltatások, ellátási formák hatékonyabb kihasználása. Új-személyre szabott szolgáltatások	Elősegíti a településfejlesztési célok megvalósítását	1.) Igényfelmérés – problémafelmérés, 2.) szolgáltatások (segítő beszélgetések stb.) megszervezése, valamint a célzott támogatások felosztása belső forrásoktól függően, 3.) utólagos felmérések	jegyző	1.) 2013.09.30. 2.) 2014.09.30., 3.) 2018.09.30.	a támogatások felhasználásáról készített dokumentáció – lista, a segítő beszélgetések, családlátogatások alkalmával készített dokumentáció,	Pénzügyi: Önkormányzati források, Humán: a meglévő ügyintézői háttér, családgondozó,	Saját forrásból finanszírozható
…										
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1.	Szociális, kulturális szolgáltatások bővítése	Az idősek között nagyon sok az egyedül élő, özvegy családi állapotú személy és többségük nő. Bár az idősek többségének vannak gyermekei, de ritka a szoros napi kapcsolat, gyakori a gyermekek	1.) szolgáltatások iránti igény felmérése, 2.) Tanfolyamok, kulturális programok szervezése, 3.) monitoring	Elősegíti a településfejlesztési célok megvalósítását	Közösségi programok szervezése idős emberek számára	családgondozó	Negyedévente a következő negyedévre aktuális programok kialakítása, belső forrás rendelkezésre állásától függően-2018.	A programban résztvevők száma, nyertes pályázatok száma, intézkedések, programok száma	Pénzügyi: Önkormányzati és pályázati források, Humán: a meglévő ügyintézői háttér, szükség esetén pályázatíró, szakelőadó	Saját forrásból minimális mértékben fenntartható, pályázat forrásból fejleszthető

		távolmaradása, a gondoskodás hiánya								
…										
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1.	Akadályok megszüntetése	A fizikai akadálymentesít és hiánya szinte minden lehetőségtől megfosztja a fogyatékos emberek többségét.	1.) A komplex mozgáskorlátozotti akadálymentesít és megvalósítása, 2.) Valamennyi háztartás számára a megfelelő minőségű gyalogjárda elérésének biztosítása 3.) Gyalogátkelőhely – gyalogos lámpa kiépítése a Fényeslitkei Kossuth Lajos Általános Iskola előtti területen, 4.) Parkoló kiépítése a Fényeslitkei Ligetszépe Óvoda előtti területen, 5.) Az intézmények és a település elektronikus elérhetőségeinek infokommunikációs akadálymentesítése	Elősegíti a településfejlesztési célok megvalósítását	1.) Járdaépítés – felújítás, 2.) Gyalogátkelőhely kiépítése, 3.) Parkoló kiépítése 4.) Infokommunikációs akadálymentesít és	Képviselő-testület	véghatáridő pályázati forrásigény miatt bizonytalan-2018.	Nyertes pályázatok száma – megvalósult projektek száma	Pénzügyi: Önkormányzati és pályázati források, Humán: a meglévő ügyintézői háttér, szükség esetén pályázatíró, tervező, műszaki ellenőr, projektmenedzser	Saját forrásból minimális mértékben fenntartható, pályázat forrásból fejleszthető
…										

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

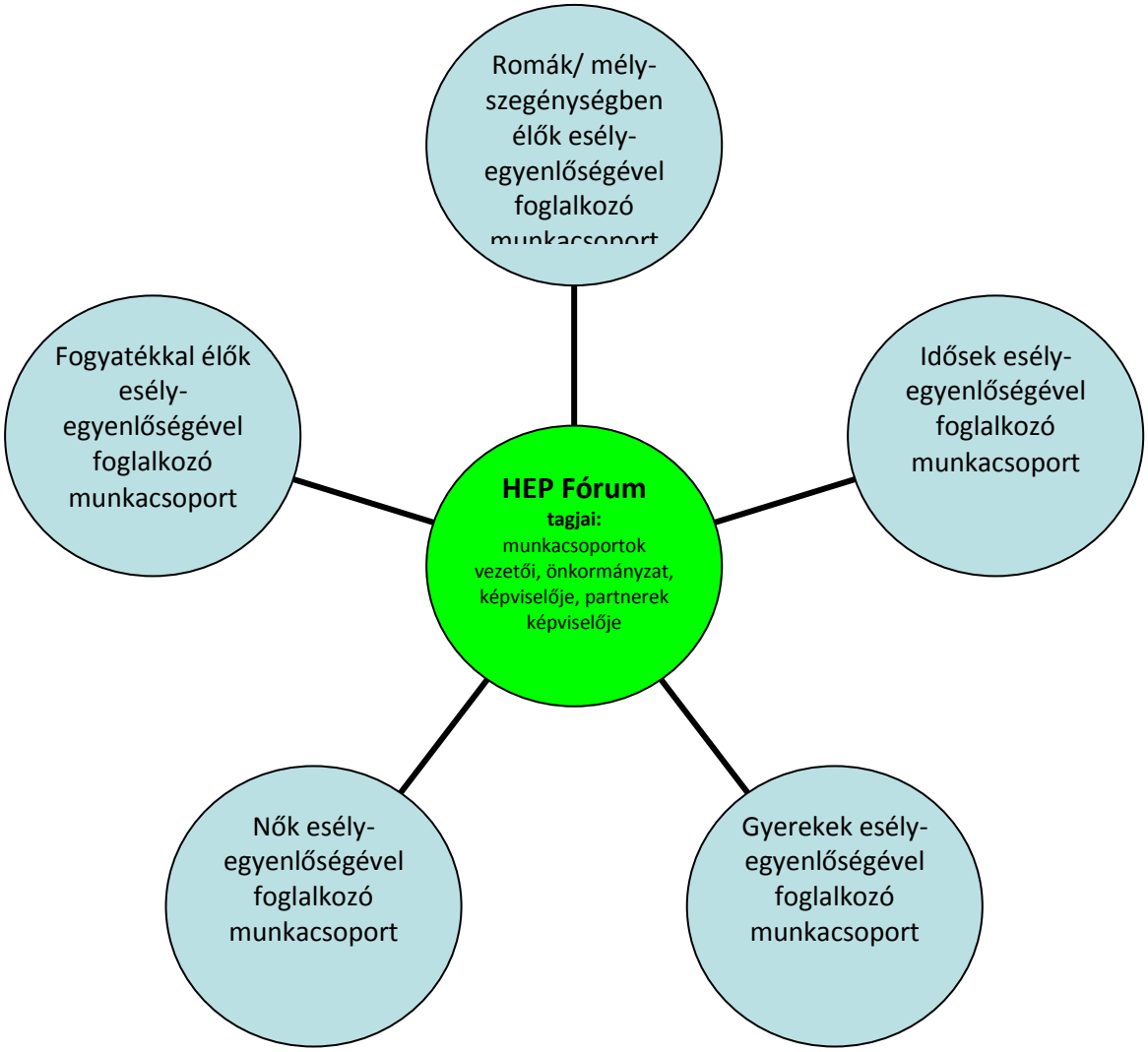
A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:
- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Mártha Mihály Tibor polgármester felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
    - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden**,** az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Fényeslitke község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Fényeslitke község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 92/2013. (VI. 27.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: 1. számú melléklet a HEP helyzetelemzést alátámasztó adatokról

Fényeslitke, 2013. június 28. napján

Fényeslitke Község Önkormányzata

Mártha Mihály Tibor
polgármester